

درسي پلان : ۷۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزښاتي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې له پاره ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۴ - ۴۵] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۶۵] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزښاتي

ښوونکی دې د پخوا په شان کار وکړي .

د کتاب مخ : ۴۶

عنوان : د ماشوم نړيواله ورځ

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- مشخص او مجرد نومونه او مترادفي کلمې ښودلای شي ؛
- په ټولنه کې د ماشوم د ارزښت يا حقوقو په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۷۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " جشن څه ته وايي ؟ تاسو کله د جشن د مراسمو ننداره کړې ده ؟ له راډيو څخه مو د جشنونو پروگرامونه اورېدلي دي ؟ د تلويزيون پر پرده مو کله د جشن مراسم کتلي دي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۶] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹] او [درسي پلان : ۱۱] د مشقونو او تمرينونو په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې په ټولنه کې د ماشوم د ارزښت يا حقوقو په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۷۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیه کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزښایي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۶] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د مترادفو کلمو په باره کې ، چې په تېرو ټولگيو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

هنه کلمې چې يوه معنا لري ، مترادفې دي ؛ لکه : دوست ، ملگری ، انډيوال او داسې نور .

بيا دې ښوونکی د زده کوونکو د درې وو ډلو له پاره لاندنۍ کلمې پر توره تخته وليکي:

لومړۍ ډله	دویمه ډله	درېمه ډله
ستونزو	نړۍ	ټولنو
نومونو	غونډې	عالمان
پیوستون	ترون	غور
بین المللی	روغتیا	...

او ورځخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه د دې کلمو مترادفې کلمې پيدا او د کاغذ پر مخ وليکي . بيا دې د ډلو استازي د خپلو کارونو نتيجه ټولگي ته ولولي او پر توره تخته يې دې وليکي ، مثلاً :

<u>لومړۍ ډله</u>	<u>دويمه ډله</u>	<u>درېمه ډله</u>
ستونزو : مسالو	نړۍ : دنيا	ټولنو : ولسونو/ملتونو
...

که زده کوونکي وغواړي ، کتابچو ته يې دې ورسوي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي

د کتاب مخ :	۴۷
عنوان :	پر خان ويسا
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	○ شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
	○ شعر پر نثر واړولای شي ؛
	○ قافيه ، د قافيې توري او همقافيه کلمې وښودلای شي ؛
	○ پر خان د باور په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۷۸

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۷] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرين په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د دې په باره کې چې که څوک پر خان باور ونه لري ، له کومو متونزو سره مخامخ کيږي ، پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۷۹

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله څه نوښت وکړي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۷] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان . ۲۶] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۴۸ - ۴۹

عنوان : د گلانو روزنه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- ساده او مرکبې جملې وبنودلای / وويلای / وليکلای شي ؛
- د يوه شي يا يوې موضوع په باره کې خپلې نظريې وويلای او بحث پرې وکولای شي ؛
- د گلانو د روزنې او اهميت په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۸۰

د تدريس طريقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له

زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " کوم ډول گلان مو خوښهږي ؟ ولې مو خوښهږي ؟ " په تاسو کې چا په کورونو کې گلان کرلي دي ؟ د هغو په باره کې خپلو ټولگيوالو ته معلومات ورکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۸ - ۴۹] مخونو پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۹] او [درسي پلان : ۳۰] د مشقونو او تمرینونو په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د گلانو په باره کې پنځه - پنځه ساده او مرکبې جملې وليکي .

درسي پلان : ۸۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، پر توره تخته وليکي : " گل په بوټي کې ښه ښکاري . " او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د دې متل مطلب ووايي . دغه راز ، ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د گلانو په باره کې لنډی ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۸ - ۴۹] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته وليکي :

- د گلانو اهميت

- د گلانو روزنه

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د موضوع په انتخابولو سره خپلې ډلې جوړې کړي او د خپلې موضوع په باره کې پاراگرافونه وليکي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجه ولولي او يو د بل پر کارونو دې تبصرې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : . ۵۰

عنوان : د اتفاق برکت

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- د يوه شي يا يوې موضوع په باره کې خپلې نظريې وويلای شي ؛
- خينې ليک - نښې وکارولای شي ؛
- د اتفاق او اتحاد په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۸۲

د تدریس طریقہ

چمتوایی :

ښوونکي - دې د تېر درس تر ارزښاتي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، پر توره تخنیکي : " له یوه لاسه ټک نه خبرې . " او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د دې متل مطلب ووايي او د خبرو کولو یا لیکلو پر مهال یې دې د استعمال ځایونه په گوته کړي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۰] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکي دې له زده کوونکو څخه لومړی د لیک - ښو په باره کې ، چې په تېرو ټولګیو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

لیک - ښې هغه ښې - ښانې دي چې په لیکنه کې استعمالیږي ، خو لوستل کیږي نه . لکه : ، ، ، ! " " () او داسې نور .

لیک - ښې له لوستونکي سره د یوه متن یا لیکنې په مناسبه او آسانه لوستلو او لیکلو کې مرسته کوي . یعنې لوستونکي د لیک - ښو په مرسته په آسانی سره پوهېدلای شي چې د یوه متن د لوستلو پر وخت چېرته سا واخلي ؛ چېرته ودرېږي ؛ پر کومې کلمې یا عبارت تاکید وکړي ؛ خپل آواز ته څنگه تغیر ورکړي او داسې نور .

بيا دې ښوونکی زده کوونکي پر ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې متن له سره ولولي. هغه ښې - ښانې دې پيدا کړي چې نه لوستل کېږي او د هغو موقعیتونو ته دې خبر شي. د هغو په باره کې دې یو له بله پوښتنې وکړي چې کومه ښه ، چېرته او ولې کارول شوې ده ؟ که زده کوونکو ستونزې لرلې . ښوونکی یې دې ورته پر توره تخته وليکي :

* د ښوونکي له پاره :

- دې [.] ښې ته نقطه یا تکی وایي چې د مستقلې جملې په پای کې ایښودل کېږي .
- دې [،] ښې ته کامه / سرچپه پېښ / واو وایي چې کلمې او عبارتونه سره بېلوي او د [او] د تکرار مخه نیسي .
- دې [؟] ښې ته سوالیه وایي او د هغې جملې په آخر کې راځي چې پوښتنه په کې شوې وي.
- دې [؛] ښې ته سیمیکولن / تکی لرونکې کامه وایي چې د نامستقلې جملې په پای کې ایښودل کېږي .
- دې [" "] ښې ته وړې لیندۍ یا واړه قوسونه وایي چې د یوه چا خبره / وینا په کې کټ - مټ رااخیستل کېږي .
- دې [:] ښې ته شارحه وایي او د خلکو تر خبرو/ویناوو دمخه ایښودل کېږي.

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د اتفاق او اتحاد په باره کې پاراگرافونه وليکي .

چې [سپينه] يوه کلمه ده او [ژېړبخن] د [ژېړ] او [بخن] له دوو توکو/ برخو څخه جوړه شوې کلمه ده . بنوونکی دې ووايي : " آفرين ! شاباش ! " او پر توره تخته دې وليکي :

- ساده صفتونه هغه دي چې يوازې يو توکی (جز) ولري ؛ لکه : بڼه ، بد ، تور ، سپين او نور .
- مرکب صفتونه هغه دي چې له دوو يا له دوو څخه زياتو توکو (برخو) څخه جوړ شوي وي ؛ لکه : ننگيالی (ننگ + يالی) ، ناپوه (نا + پوه) ، سترگور (سترگه + ور) او نور .

زده کوونکي يې دې کتابچو ته ورسوي .
د همدې پړاو په دويم گام کې دې بنوونکی زده کوونکي پر دوو گروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې يو گروپ دې له متن څخه ساده صفتونه او بل دې مرکب صفتونه راوباسي . وروسته دې د گروپونو استازي، په نوبت سره، د خپلو گروپونو د کار نتيجه د ټولگي په وړاندې ولولي او پر توره تخته يې دې وليکي . که ضرورت و، زده کوونکي يې دې کتابچو ته نقل کړي .

لنډيز / ارزيايي :

بنوونکی دې پر څو زده کوونکو د متن ځينې برخې ولولي ؛ بيا دې ورڅخه پوښتنې وکړي :

- د دې متن مطلب څه و ؟
- ساده او مرکب صفتونه يو له بله څه توپير لري ؟
- عملي تعليم څه ډول تعليم ته وايي ؟

کورنی کار : زده کوونکي دې د عملي تعليم يا د کوم کسب په باره کې چې هغه څنگه زده کيږي ، وړې - وړې مقالې وليکي .

درسي پلان : ۸۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزښابي وروسته، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه وغواړي چې د اتفاق او اتحاد په باره کې یو - یو آیت یا حدیث یا مثل یا شعر یا لنډی ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۰] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې د درسي کتاب له متن څخه یو پاراگراف د املا په ډول ولولي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د املا په لیکلو کې د لیک - ښو رعایت وکړي .
زده کوونکي دې کتابچې یو بل ته ورکړي او یو د بل غلطۍ دې سمې کړي . په آخر کې دې ښوونکی نوموړی پاراگراف پر توره تخته ولیکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې خپل کارونه ورسره مقابله او سم کړي .

لنډیز / ارزښابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښابي وکړي .

یادونه :

ښوونکی دې په راتلونکي درسي ساعت کې له زده کوونکو څخه تست واخلې او په ورپسې، دوو ، درسي ساعتونو کې دې د هغوی پر ستونزو ، له هغوی سره ، کار وکړي .

د کتاب مخ : ۵۱

عنوان : پر حیواناتو رحم

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د متن لنډیز ولیکلای شي ؛
- مشخص او مجرد نمونه وښودلای شي ؛
- پر حیواناتو باندې د رحم په باره کې پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۸۴

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض له خپل نوښت څخه کار واخلي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۱] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې پر حیواناتو باندې د رحم په باره کې پاراگرافونه ولیکي.

درسي پلان : ۸۵

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، پر زده کوونکو باندې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۱] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹] او [درسي پلان : ۱۱] د مشقونو او تمرینونو په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخ : ۵۲ .

عنوان : ناپوهي لويه بلا ده

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بنيد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- د دې ور شي چې يو د بل د نظريو تاييد يا ترديد وکولای شي ؛
- خينې ليک - نښې وکارولای شي ؛
- سرينې او پسینې وښودلای شي ؛
- دناپوهي داغېزو په باره کې ورې-ورې مقالې وليکلای شي .

درسي پلان : ۸۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايې وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، پر توره تخته وليکي :

بې له فکره چې څوک کار کړي ، خوشې زيار کړي
چې بې فکره کړي کارونه ، خان به خوار کړي

له زده کوونکوڅخه دې وغواړي چې د دې بيت مقصد او پيغام ووايي او بحث پرې وکړي

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۲] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [دري پلان : ۸۲] او [درسي پلان : ۸۳] د مشقونو او تمرینونو په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزیابي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د ناپوهی د اغېزو په باره کې وړې - وړې مقالې وليکي .

درسي پلان : ۸۷

د تدریس طریقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، له خپل نوبت څخه کار واخلي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب [۵۲] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۹] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزیابي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخ : ۵۳

عنوان : د افغانانو ملي خصلت

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د متن په پای کې د راغلي بیت مطلب په خپله ژبه ولیکلای شي ؛
- اصلي او نسبتي صفتونه وښودلای شي ؛
- د افغانانو د صفاتو او خصلتونو په بساره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۸۸

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي: " موږ څوک یو ؟ افغانان څه ډول خلک دي ؟ تاریخ څه ته وایي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۳] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د [صفت] او د هغه د ډولونو په باره کې ،

چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي . بیا دې پر توره تخته یوه جمله ولیکي ، مثلاً :

بڼه کار کول زموږ اخلاقي وظیفه ده .

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې په دغه لیکنه کې هغو عبارتونو ته خیر شي چې کرښه ورلاندې کښل شوې ده . بنوونکی دې پوښتنې وکړي : "[بڼه] څرنگه کلمه ده ؟ د [بڼه] کلمه د [کار] څه شی څرگندوي ؟ [اخلاقي] او [وظیفه] کوم ډول کلمې دي ؟ د [اخلاقي] کلمه د [وظیفه] د کلمې څه شی څرگندوي ؟ [بڼه] ساده صفت دی او که مرکب ؟ [اخلاقي] ساده صفت دی او که مرکب یا مشتق ؟" که زده کوونکو ستونزې لرلې ، بنوونکی دې موضوع پخپله روښانه کړي او د نتیجې په توګه دې پر توره تخته ولیکي :

○ اصلي صفتونه هغه دي چې په یوه نامه پورې مربوط حالتونه ، بڼه وي او که بد ، څرګند کړي ؛ لکه : مشر ، کشر ، بڼه ، بد او نور .

○ نسبتي صفتونه هغه دي چې د یوه شخص یا یوه شي نسبت یوه ځای یا یوه شي ته کوي ؛ لکه : پخوانی ، اوسنی ، وطنوال او نور . ټول نسبتي صفتونه مشتق او کله - کله مرکب وي .

زده کوونکي یې دې له تورې تختې څخه کتابچو ته نقل کړي .
بیا دې بنوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي . یوې ډلې ته دې وظیفه ورکړي چې له متن څخه اصلي صفتونه راوباسي او له بلې ډلې څخه دې وغواړي چې نسبتي صفتونه له

متن څخه راوباسی. د ډلې استازي دې د خپلو کارونو نتيجې ولولي او پر توره تخته يې دې وليکي او د ښوونکي په مرسته يې دې توضيح کړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی - ې - پخو په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای د راغلي بيت مطلب په خپله ژبه وليکي.

درسي پلان : ۸۹

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنۍ کارو سره ځنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو هڅوسو ته غرض ، پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی و . د کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۳] مخ متن له سره ولولي

مشق او تمرين

ښوونکی دې پر زده کوونکو د افغانانو د غوره صفاتو او خصلتونو په باره کې پاراگرافونه وليکي او ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۵۴

عنوان : وزیر محمد اکبر خان

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د متن په پای کې د راغلي بیت مطلب په خپله ژبه ولیکلای شي ؛
- اصلي او نسبتي صفتونه وښودلای شي ؛
- د وزیر محمد اکبر خان په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۹۰

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د هېواد د نوميالیو غازیانو او قهرمانانو نومونه واخلي او د هغوی په باره کې معلومات ورکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۴] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸۸] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای کې د راغلي بیت مطلب په خپله ژبه ولیکي .

درسي پلان : ۹۱

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د [۵۴] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکي دې پر زده کوونکو د وزیر محمد اکبر خان د کارنامو په باره کې پاراگرافونه ولیکي او ولولي . ښوونکي دې زده کوونکو ته لارښوونه وکړي چې دوی کولای شي د کتاب متن په نظر کې ونیسي او خپل معلومات هم ورسره مل کړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۵

د تدريس طريقه

چمتووالي :

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د [۳] مخ متن بيا له سره ولولي .

مشق او تمرين :

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۴] د مشق او تمرين په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي :

ښوونکی دې د تېر درس په شان دغه درس ارزيايي کړي .

د کتاب مخ : ۴

عنوان : د مور وينا

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- شعر د شعر په انداز ولوستلای شي ؟
- د شعر مطلب او مفهوم په خپله ژبه وويلای شي ؟
- رديف وښودلای شي ؟
- شعر په نثر واړولای شي ؟
- شعر، په گډو آوازونو، کې له ياده وويلای شي .

د کتاب مخ : ۵۵

عنوان : بڼه حاکم

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛

○ شعر پر نثر واړولای شي ؛

○ د یوه شي یا یوې موضوع په باره کې خپلې نظریې وریږي او تبصرې وکولای شي ؛

○ د هجايي تقطیع / تجزیې په مرسته د شعر موازنه وځولای شي ؛

○ د بڼه حاکم د صفتونو په باره کې پاراګرانه وویلای شي .

درسي پلان : ۹۲

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د مخونې په خاطر په خپله ابتکار وکړي.

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۵] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار . زده کړونکي دې د ښه حاکم د صفاتو په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۹۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له ځينو زده کوونکو څخه وپوښتي چې خپل کورني کارونه ټولگي ته ولولي .

پر متن کار کول

يو څو زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۵] مخ متن له سره ولولي .

* پر دغه پړاو دې تر لسو دقيقو زيات وخت وانه رول شي ترڅو د مشق او تمرين له پاره ، مناسب وخت پاته شي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د هجاگنو او تورو د تقابل په باره کې ، چې په پنځم ټولگي کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د بنوونکي له پاره :

د یوې کلمې د تنفېز پر وخت چې چېرته سا اخیستله کېږي ، هماغې برخې ته یې هجا / صوتی واحد وايي . مثلاً :

کشمالي = کش + ما + لی = ۳ هجاګانې / صوتي واحدونه

پټه دې پاتې نه وي چې په هجاګانو کې د تورو او آوازونو شمېر ثابت نه وي ؛
مثلاً :

پلار = ۱ هجا = ۴ توري / آوازونه

په = ۱ هجا = ۲ توري / آوازونه

بیا دې بنوونکي یو بیت پر توره تخته ولیکي ؛ مثلاً :

ظالمان جان و جهان لره بلا دي

هنه خوار شول چې په ظلم مبتلا دي .

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د پاسبني بیت هره سره پر کلمو تجزیه کړي:

ظالمان / جان / و / جهان / لره / بلا / دي /

هنه / خوار / شول / چې / په / ظلم / مبتلا / دي / .

اوس دې بنوونکي له زده کوونکو څخه وغواړي چې د بیت د هرې سرې کلمې جلا - جلا ، لومړی پر هجاګانو تجزیه کړي او بیا یې وشمېري او سره جمع یې کړي:

دويمه مسره :	لومړۍ مسره :
هغه = هـ + غه = ۲ هجاگانې	شالمان = ظا + ل + مان = ۳ هجاگانې
خوار = خوار = ۱ هجا	جان = جان = ۱ هجا
شول = شول = ۱ هجا	* و = و = ۱ هجا
چې = چې = ۱ هجا	جهان = جـ + هان = ۲ هجاگانې
په = په = ۱ هجا	لره = لـ + ره = ۲ هجاگانې
ظلم = ظ + لم = ۲ هجاگانې	بلا = بـ + لا = ۲ هجاگانې
مبتلا = مـبـ + تـ + لا = ۳ هجاگانې	دي = دي = ۱ هجا
دي = دي = ۱ هجا	

* [و] د [او] محفف شکر دی . دلته د [و] د کلمې اواز د [جان] د کلمې د [ن] له آواز سره په گډه هجا جوړوي

ورپسې دې ښوونکي له زده کوونکو څخه وغواړي چې د بیت د هرې سرې کلمې او هجاگانې سره وشمېري او ووايي چې سره مساوي دي او که نه :

لومړۍ مسره = ۷ کلمې = ۱۲ هجاگانې
دويمه مسره = ۸ کلمې = ۱۲ هجاگانې

ښوونکي دې د نتجې په توگه پر توره تخته وليکي :

يو شعر هغه وخت پر وزن برابر وي چې د مسرو د هجاگانو شمېر يې سره برابر وي؛ د شعر په مسرو کې د تورو کلمو شمېر ثابت نه وي .

زده کوونکي دې د تورې تختې ټولې لیکنې کتابچو ته نقل کړي .
 بیا دې نو ښوونکی زده کوونکي پر شپږو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو
 کې په مشوره او مفاهمه د هجايي تقطیع / تجزیې په مرسته د شعر د یوه - یوه بیت
 موازنه وکړي . د ډلو استازې دې د خپلو کارونو نتیجې ټولگي ته ولولي . د هرې ډلې
 استازی چې دخپل کار نتیجه ولولي ، نورې ډلې دې ورباندې تبصرې وکړي .

* که د پورتنۍ فعالیت له پاره پوره وخت نه پاتې کېده ، ښوونکی دې یو بیت پر
 توره تخته ولیکي او زده کوونکو ته دې هدایت ورکړي چې په کورونو کې دې د
 هغه مسرې د مثال په شان پر هجاگانو تجزیه او شمېر یې معلوم کړي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخ :	۵۶
عنوان :	د اصحابو شان
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي باید :
	○ متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
	○ نسبتي صفتونه او معلوم او مجهول فعلونه وښودلای شي ؛
	○ د دې وړ شي چې یو د بل د نظریو ، تأیید یا تردید وکولای شي ؛
	○ د یوه صحابي د صفتونو او کارنامو په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۹۴

د تدريس طريقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، زده کوونکو ته ، په ثبوت سره ، بلنه ورکړي چې د رسول الله ﷺ د يارانو په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۶] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸۸] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د کوم صحابي د صفتونو او کارنامو په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۹۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې وروسته ، د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته

د هڅونې په غرض . له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۶] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه : لومړی ، د [فعل ، فاعل ، او مفعول] په باره کې چې په تېرو تونکیو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

فعل : هغه کلمه ده چې په اوسنۍ ، تېرې یا راتلونکې زمانې کې د یوه کار پر کولو / کېدو دلالت کوي .

فاعل : هغه کلمه ده چې د یوه کار د کولو / کېدو نسبت ورته کېږي .

مفعول : هغه کلمه ده چې په داسې یوه شخص یا شي دلالت کوي چې یو فعل ورباندې ترسره شوی وي .

مثال : احمد کتاب لولي .

په پاسنۍ جمله کې [لولي] فعل ، [احمد] فاعل او [کتاب] مفعول دی .

په دې پسې دې ښوونکی پر توره تخته دوه جملې ولیکي ، مثلاً :

- احمد کتاب ولوست .

- کتاب ولوستل شو .

ښوونکی دې زده کوونکو ته ووايي : " پر تورې تختې لیکلې شوې جملې ولولئ او وواياست چې په دواړو جملو کې د کتاب د لوستلو فعل چا ترسره کړی دی ؟
ښوونکی دې د سوال او جواب د نتیجې په توګه پر توره تخته ولیکي :

○ معلوم فعل هغه دی چې فاعل ته یې نسبت کېږي ؛ لکه په لومړۍ جمله کې چې د فعل (ولوست) نسبت فاعل (احمد) ته شوی دی .

○ مجهول فعل هغه دی چې مفعول ته یې نسبت کېږي : لکه په دویمه جمله کې چې د فعل (ولوستل شو) نسبت مفعول (کتاب) ته شوی دی .

زده کوونکي یې دې کتابچو ته نقل کړي .
بیا دې ښوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې یوه ډله دې معلوم فعلون او بڼه ډله دې مجهول فعلونه له متن څخه راوباسي . د ډلو استازي دې په نوبت سره د خپلو کارونو نتیجه ټولګي ته ولولي . ډلې دې یوه د بلې پر کړي کار تبصرې وکړي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخ : ۵۷

عنوان : د څارويو ساتنه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- اصلي او نسبتي صفتونه وښودلای شي ؛
- لازم او متعدي فعلونه وښودلای شي ؛
- د دې ور شي چې يو د بل د نظريو تاييد يا ترديد وکولای شي ؛
- د څارويو د ساتنې په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۹۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې د خپلو څارويو د ساتنې په باره کې ټولگيوالو ته معلومات ورکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۷] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸۸] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د خپلو څارويو د ساتنې په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۹۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته . نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله څه نوبت وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۷] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکي دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د [فعل ، فاعل ، مفعول] په باره کې پوښتنې وکړي . بيا دې دوه جملې پر توره تخته وليکي ، مثلاً :

- زرغونه راغله .

- زرغونې راوړ .

درسي پلان : ٦

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي : " میندې له خپلو ماشومانو څخه څه امیدونه لري ؟ یا میندې له خپلو ماشومانو څخه څه غواړي ؟ " زده کوونکي دې پرې بحث وکړي او خپلې نظریې دې ووايي . ښوونکی دې د بحث کولو لارښوونه وکړي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [٤] مخ پر متن تر پایه پورې کار وکړي .

مشق او تمرین :

ښوونکی دې، په لومړي گام کې، یو بیت پر توره تخته ولیکي ؛ مثلاً :

ظالمان جان - جهان لره بلا دي
هغه خوار شول چې په ظلم مبتلا دي .

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې ووايي د پاسني بیت د مسرو په آخر کې کومه کلمه تکرار شوې ده ؟

ښوونکی دې پر توره تخته ولیکي :

ردیف هغه کلمه یا کلمې دي چې د مسرو او یا بیتونو په آخر کې کارول شوې وي ؛ لکه : د [دي] کلمه چې د پاسني بیت په دواړو مسرو کې راغلې ده .

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې پر تورې تختې لیکلې شوې جملې ولولي.
 بیا دې ورڅخه پوښتنې وکړي: " په لومړۍ جمله کې د [راغله] کار (فعل) چا ترسره کړی دی ؟ [زرغونه] فاعل دی او که مفعول ؟ په جمله کې د فعل [راغله] معنا مکمله ده او که نیمګړې ؟ " ښوونکی دې د دویمې جملې په باره کې هم دغه ډول پوښتنې وکړي: " په دویمه جمله کې د [راوړ] کار (فعل) چا ترسره کړی دی ؟ زرغونې څه شی راوړی دی ؟ د جملې معنا مکمله ده او که نیمګړې ؟ د جملې د فعل (راوړ) معنا به څنگه مکمله شي ؟ مثال به یې څه وی ؟ کوم شی چې د دې جملې د فعل معنا بشپړوي ، فاعل دی او که مفعول ؟ " که زده کوونکو ستونزې لرلې ، ښوونکی دې موضوع ، پخپله ، روښانه کړي او د دویمې جملې د فعل (راوړ) د معنا بشپړوونکې بڼه دې ورته پر تورې تختې ولیکي ، مثلاً :

زرغونې کتاب راوړ .

ښوونکی دې د پاسني سوال او جواب نتیجه پر تورې تختې ولیکي :

- لازم فعل هغه دی چې پخپله مکمله معنا لري ، لکه د " زرغونه راغله . "
- په جمله کې چې د [راټک] کار زرغونې کړی او په بل کوم شي باندې یې اغېزه نه ده کړې .
- متعدي فعل هغه دی چې معنایې په یوې بلې کلمې چې [مفعول] یې بولي ، بشپړېږي ، لکه په " زرغونې کتاب راوړ . " جمله کې چې د [راوړلو] کار زرغونې کړی او پر [کتاب] باندې یې اغېزه کړې ده .

اوس دې نو بنوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې یوه ډله دې له متن څخه لازم فعلونه راوباسي او بله ډله دې متعدي فعلونه . د هرې ډلې استازی دې د خپلې ډلې د کار نتیجه ولولي ، د بلې ډلې زده کوونکي دې ورباندې بحث وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ :	۵۸
عنوان :	بدنېتي
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	<ul style="list-style-type: none"> ○ متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلاى شي ، ○ لازم او متعدي فعلونه وپېژندلای شي ، ○ معنوم او مجهول فعلونه وپېژندلای شي ، ○ پر موضوع مدلل بحثونه وکولای شي ، ○ د بدنېتي د زيانونو په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۹۸

د تدريس طريقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه ، په نوبت سره ، وغواړي چې د پېرزوينې / پخپلې په باره کې خبرې او بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۸] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د بدنېتی د زیانونو په باره کې یو څو پاراګرافونه ولیکي .

درسي پلان : ۹۹

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، پر توره تخته ولیکي :

کوهی مه کښنه د بل سړي په لار کې

چېرې ستا به د کوهي پر غاړې لار شي

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د شاعر د پیغام په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۸] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹۵] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډیز / ارزیابي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخونه : ۹۵ - ۶۰

عنوان : په ښارونو کې تګ - راتګ

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای ، مطلب یې په خپله ژبه وویلای او د تصویرونو په باره کې خبرې وکولای شي ؛
- مستقلې او نامستقلې کلمې وښودلای شي ؛
- د نومونو اصلي او اوبنتي حالتونه وښودلای شي ؛
- په ښارونو کې د تګ - راتګ د وسیلو یا طریقو / آډونو په باره کې وړې - وړې مقالې ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۰۰

د تدریس طریقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " تاسو چې کله ښار ته ولاړ شئ نو ولې د سړک په ښی یا کینه ډډه ځئ ؟ د سړک پر منځ ولې نه ځئ چې د سړک پر غاړې (پیاده رو) ځئ ؟ په څلور - لاري کې د سړک له یوې غاړې څخه بلې ته څنگه اوړئ ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۹ - ۶۰] مخونو پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د مستقلو او نامستقلو کلمو په باره کې ، چې په پنځم ټولگي کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

- مستقلې (خپلواکې) کلمې هغه دي چې مستقلې معناگانې لري او په مستقله توگه کارېدلای شي ؛ لکه : [کار ، سوله ، زیار] او داسې نورې .
- نامستقلې (ناخپلواکې) کلمې هغه دي چې مستقلې معناگانې نه لري او په یوازې توگه کارېدلای نه شي ؛ لکه : [په ، له ، کې ، تر] او داسې نورې . نامستقلو کلمو ته [ادات] یا [ارتباطي کلمې] هم وايي .

بیا دې ښوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې یوه ډله دې له متن څخه مستقلې کلمې او بله ډله دې نامستقلې کلمې راوباسي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتیجې ولولي او پر توره تخته یې دې ولیکي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې په ښارونو کې د پلویو کسانو د تگ - راتگ د طریقو / آدابو په باره کې مقالې ولیکي .

درسي پلان : ۱۰۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې، د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د تسويرونو په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵۹ - ۶۰] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د نومونو د اصلي او اوبتنو حالتونو په باره کې ، چې په پنځم ټولگي کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

په وينا کې د نامستقلو کلمو (اداتو/ ارتباطي کلمو) د اغېزو له کبله د ځينو نومونو اصلي حالتونه بدلېږي . دې ته د نومونو متغيره / اوبتني حالتونه وايي . لکه :

- د کلي هوا تر ښارونو ښه وي .

د [کلي] اصلي حالت [کلی] او د [ښارونو] اصلي حالت [ښارونه] دی . خو د [د] او [تر] نامستقلو کلمو (اداتو/ ارتباطي کلمو) ورباندې اغېزه کړې او د دوی اصلي حالتونه يې اړوني دي .

بيا دې ، ښوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې يوه ډله

دې له متن څخه هغه نومونه راوباسي او په ستوني ډول يې دې وليکي چې په اصلي حالت کې دي او بله ډله دې هغه نومونه راوباسي چې په متغيره / اوبستي حالت کې په متن کې راغلي دي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجه ولولي . بنوونکي يې دې پر توره تخته وليکي . بيا دې ډلې خپل کارونه يو بل ته ورکړي او د نومونو د اصلي حالتونو په مقابل کې دې د هغوی اوبستي حالتونه او د نومونو د اوبستو حالتونو په مقابل کې دې د هغوی اصلي حالتونه وليکي . د ډلو استازي دې بيا هم د خپلو کارونو نتيجه ولولي او بنوونکي يې دې ، په همدې ډول ، پر توره تخته وليکي . که زده کوونکي وغواړي له تورې تختې څخه يې دې کتابچو ته نقل کړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ :	٦١
عنوان :	تواضع
د درسونو شمېر :	٢
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	○ شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
	○ شعر په نثر وارولای شي ؛
	○ د يوه شي يا يوې موضوع په باره کې خپلې نظريې وويلای او تبصرې پرې وکولای شي ؛
	○ د هجايي تقطيع په مرسته د شعر موازنه وکولای شي ؛
	○ د متواضع بنيادم په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۰۲

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر پر توره تخته وليکي :

پاچايي د فقيرانو په دعا شي
زه رحمان هله پاچا شوم چې گدا شوم.

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د رحمان بابا د مطلب او پيغام په باره کې خبرې او بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۱] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکی دې د خپل يوه متواضع ټولگيوال ، ښوونکي يا کليوال په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۱۰۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او - ښه درس تر ارزښایي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې د کبرجن بنیادم خویونه او کړه - وړه بیان کړي او له ځینو نورو څخه دې وغواړي چې د یوه عاجز او بې کبره بنیادم د خویونو او کړو - وړو په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۱] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹۳] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزښايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښايي وکړي .

د کتاب مخ :	۶۲
عنوان :	استاد برېښنا
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي باید :
	○ متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ،
	○ ساده، مشتق او مرکب نمونه په جملو کې وکارولای شي؛
	○ نسبي صفتونه په جملو کې وکارولای شي ؛
	○ د یوې موضوع یا یوه شي په باره کې خپلې نظریې وویلای شي؛
	○ د استاد برېښنا په باره کې پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۰۴

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅو په خاطر له زده کوونکو څخه وغواړي چې که د هېواد د کوم هنرمن / رسام په باره کې معلومات لري ويې وايي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۲] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکي دې له متن څخه ځينې ساده ، مشتق او مرکب نومونه پر توره تخته ، په جلا جلا ډول وليکي .

* د ښوونکي له پاره :

ساده / بسيط نومونه	مشتق نومونه	مرکب نومونه
استاد	انځورگرۍ	استاد عبدالغفور برهېښنا
آلمان	ښوونکي	زده کړه
څانگه	پوهنې	احمد شاه بابا
راډيو	ښوونې	ښوونځي
آمر	روزنې	کارنامو
مشاور	رسامي	شېرشاه سوري
مدیر	استادی	بهبزاد
...

زده کوونکي يې دې کتابچو ته نقل کړي .
د همدې پړاو په دویم گام کې دې ښوونکی زده کوونکي پر گروپونو ووېشي او ورڅخه دې
وغواړي چې د شعر په بېلابېلو بندونو کې راغلي ردیفونه پیدا کړي او ویې لیکي . بیا
دې د گروپونو استازي د خپلو کارونو نتیجې د ټولگي په وړاندې ولولي .

لنډیز / ارزیابي :

ښوونکی دې پر څو زده کوونکو د شعر یو - یو بند په شعري انداز ولولي بیا دې ورڅخه ،
په وار سره ، پوښتنې وکړي :

○ سرمشق ، تقاضا ، عار څه معنا لري ؟

○ د شعر د لومړي بند مطلب څه دی ؟

○ ردیف څه ته وايي ؟

کورنی کار : زده کوونکي دې شعر په یاد زده کړي .

درسي پلان : ۷

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره ، لومړی ، د شعر یو - یو
بند او بیا یو زده کوونکی ټول شعر له یاده ووايي

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴] مخ پر متن بیا کار وکړي.

ښوونکي دې زده کوونکي د [الف ، ب ، ج] پر درېو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې يوه - يوه ډله دې د نومونو يو - يو ډول په جملو کې وکاروي . بيا دې د [الف] ډله خپل کار د [ب] ډلې ته او د [ب] ډله يې دې د [ج] ډلې ته او د [ج] ډله يې دې د [الف] ډلې ته د کتنې / سمونې له پاره ورکړي . په همدې ډول دې بل ځل ، د [الف] ډله خپل کتلی کار د [ب] ډلې ته ، د [ب] ډله يې دې د [ج] ډلې ته او د [ج] ډله يې دې د [الف] ډلې ته د کتنې / سمونې له پاره ورکړي . په آخر کې دې د ډلې استازي د خپلو - خپلو ډلو د کارونو نتيجې ټولگي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د استاد برېښنا په باره کې ، په خپله ژبه ، پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۱۰۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتنې وروسته ، د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۲] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې له متن څخه ځینې نسبتې صفتونه د [الف] او [ب] په دوو ستونونو کې پر توره تخته ولیکي .

* د ښوونکي له پاره :

الف :	میمه گي	ب :	امانی
	نومیالی		طبي
	لومړنی		هنري
	انځورگر		عمومي
	نامتو		رسمي
	ویاړلو		خانگری

ښوونکی دې زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې یوه ډله دې د [الف] د ستون او بله ډله دې د [ب] د ستون نسبتې صفتونه په جملو کې وکاروي او هڅه دې وکړي چې جملې یې یو له بله سره اړیکې ولري . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتیجې ، په نوبت سره ، پر توره تخته ولیکي او ډلې دې یوه د بلې د کار په باره کې خپلې نظریې ووايي . که زده کوونکي وغواړي ، د تورې تختې لیکنې دې کتابچو ته نقل کړي .

لنډیز / ارزښاتي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښاتي وکړي .

د کتاب مخونه : ۶۳ - ۶۴

عنوان : تخنیکي پرمختگونه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه- زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د نومونو اصلي او اوبنتي حالتونه په جملو کې وکارولای شي ؛
- د جملو په ترتیبولو سره پاراګراف ورغولای شي ؛
- یو د بل د نظریو تأیید یا تردید وکولای شي ؛
- د ساینس او تخنیک د اهمیت او ضرورت په باره کې پارا-ګرافونه ولیکلای شي

درسي پلان : ۱۰۶

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [۶۳] مخ د تصویرونو په باره کې خبرې او بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي د درسي کتاب له [۶۳] مخ څخه د [۶۴] مخ د لومړي پاراګراف تر پیه پورې پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۹] د مشق او تمرین په شان کار وکړي

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي

کورنی کار : زده کوونکي دې د [۶۴] مخ د متن پاتې برخه ولولي

درسي پلان : ۱۰۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو د کتنې ، د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۴] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي

مشق او تمرین

ښوونکی دې له متن څخه د ځينو نومونو اوښتي / متغیره حالتونه پر توره تخته په ستوني ډول وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې په نوبت سره د يوه - يوه نوم اصلي حالت ووايي. ښوونکی يې دې پر توره تخته د اړونده اوښتي / متغیره حالت په مقابل کې وليکي

* د ښوونکي له پاره :

<u>اوبتي حالتونه</u>	<u>اصلي حالتونه</u>
مخې	مخه
خارويو	خاروي
آزمويڼو	آزمويڼې
الوتکې	الوتکه
مخکې	مخکه
چرگانو	چرگان
...	...

ښوونکی دې زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي ، له يوې ډلې څخه دې وغواړي چې د نومونو اوبتي حالتونه او له بلې ډلې څخه دې وغواړي چې د همدغو نومونو اصلي حالتونه په جملو کې وکاروي . ډلې دې خپل کارونه د کتنې / سمونې له پاره يو بل ته ورکړي . په آخر کې دې د دواړو ډلو استازي د خپلو - خپلو کارونو نتيجې جمله په جمله ، په نوبت سره ، ولولي . ډلې دې يو د بل په کارونو تبصرې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۱۰۸

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب [۶۳ - ۶۴] مخونو متن له سره ولولي.

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته وليکي :

- ساینس او تخنیک د سفر په برخه کې څه اسانتیا راوستې ده؟
- ساینس او تخنیک په طبابت کې څه اسانتیا راوستې ده ؟
- ساینس او تخنیک د ودانۍ په کار کې څه مرسته کړې ده ؟
- ساینس او تخنیک د توکراو بدلو په کار کې څه مرسته کړې ده؟
- ساینس او تخنیک د خوړو په برابرولو کې څه مرسته کړې ده؟

ښوونکی دې له زده کونکو څخه وغواړي چې د موضوع / پوښتنې په انتخابولو سره ډلې جوړې کړي . هره ډله دې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه د پوښتنې ځواب د پاراګراف په بڼه وليکي . په آخر کې دې د ډلو استازي د خپلو کارونو نتيجې ، په نوبت سره ، ټولګي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ٦٥

عنوان : کورنی ژوند

د درسونو شمېر : ٢

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي .
- د متکلم ، مخاطب او غایب شخص د ضمیرونو مفرد او جمع په جمع کې وکارولای شي ،
- د خپلې خوښې د موضوعگانو یا شیانو په باره کې خبرې وکولای شي ،
- د خپل کورني ژوند په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ١٠٩

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي ، مثلاً : " کورنی څه ته وايي ؟ په یوې کورنۍ کې څوک اوسېږي ؟ مشران څه څه کارونه کوي ؟ تاسو له خپلو مشرانو سره ، په ورځني ژوند کې ، څه څه کومکونه کوئ ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [٦٥] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې ، لومړی . له زده کوونکو څخه د متکلم ، مخاطب او غایب (د لومړی ، دویم او دریم) شخص د ضمیرونو د مفرد او جمعې په بـاره کې پوښتنې وکړي . د زده کوونکو تر ځوابونو وروسته دې ښوونکی پر توره تخته ولیکي :

زه :
موږ :
ته :
تاسو :
هغه :
هغوی :

بیا دې ، ښوونکی یوه - یوه زده کوونکي ته ، په نوبت سره ، بلنه ورکړي چې تورې تختې ته ورشي او یو - یو ضمیر په جمله کې وکاروي . په همدې توگه دې ، دغه مشق په ټولو زده کوونکو ترسره شي .

لنډیز / ارزیابی

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابی وکړي .
کورنی کار : زده کوونکي دې ، هر یو ، د خپل - خپل کورني ژوند په باره کې پاراگرافونه ولیکي .

درسي پلان : ۱۱۰

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د مځونې په خاطر ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۵] مخ متن له سره ولیدي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې د گڼو موضوعگانو سرلیکونه پر توره تخته ولیکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د خپلې خوښې موضوع انتخاب او په نوبت سره د هغې په باره کې خبرې وکړي .

* د ښوونکي له پاره:

پټه خزانه

د اصحابو شان

عبدالقادر خان خټک

ښه حاکم

د ماشوم نړیواله ورځ

مطبوعات

د کتاب ساتنه

بدنېتي

پر زده کوونکو د ښوونکو حقونه

له ټولگیوالو سره مرسته

د ښوونځي دښکلا له پاره څه کولای شو؟

کورنی ژوند څنگه ښه کېدلای شي ؟

زده کوونکي د کور په چارو کې څه مرسته کولای شي ؟

...

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

يادونه : ښوونکی دې په راتلونکي درسي ساعت کې له زده کوونکو څخه تست واخلي او په ورپسې درسي ساعت کې دې د هغوی پر ستونزو ، له هغوی سره ، کار وکړي .

د کتاب مخونه : ۶۶ - ۶۷

عنوان : د سون د موادو سپما

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- په متن کې د راغلو تصويرونو په باره کې خبرې او بحث وکولای شي ؛
- لازم او متعدي فعلونه په جملو کې وکارولای شي ؛
- د تودوخې ، پخلي او د سون د موادو د سپما په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۱۱

د تدريس طريقه :

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [۶۷] مخ د تصويرونو په باره کې خبرې او بحث وکړي .

مشق او تمرین :

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره د شعر یو - یو بند ولولي ،
معنایې کړي ، مطلب یې په خپله ژبه ووايي او پر توره تخته یې ولیکي ، مثلاً :

زویه ، خدای دې لوی کره چې وطن دې انتظار لري

دا افغان ولس دی ، خدمتگار خوانان په کار لري .

مطلب : زویه ، افغانان خدمتگارو خلکو ته ضرورت لري . خدای دې لوی کره چې
خپل وطن ته خدمت وکړي .

پر دغه مشق دې تر پایه پورې په همدې ډول کار وشي . په آخر کې دې ښوونکی له
زده کوونکو څخه وغواړي چې د " مور وینا " په باره کې خپلې نظریې ووايي .

لنډیز / ارزیابی :

ښوونکی دې پر زده کوونکو د شعر ځینې بندونه په گډو آوازونو کې ووايي . بیا دې په
نوبت سره ، پوښتنې وکړي :

○ د شعر د وروستي بند مطلب څه دی ؟

○ مور په خپلې وینا کې څه ویلي دي ؟

○ ردیف څه ته وایي ؟ د مثال په مرسته یې روښانه کړئ .

کورنۍ کار : زده کوونکي دې د شعر مطلب په خپله ژبه ولیکي .

درسي پلان : ۸

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس ترارزیابی وروسته ، نوي درس ته
د مخونې په غرض له زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره د شعر مطلب په خپله
ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کونکي دې د درسي کتاب د [۶۶ - ۶۷] مخونو پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کونکو څخه ، لومړی . د لازم او متعدي فعل په باره کې ، چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي ، بيا دې له يوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې داسې يوه جمله پر توره تخته وليکي چې لازم فعل په کې راشي . دغه راز ، له يوه بل داوطلب زده کوونکي څخه دې وغواړي چې متعدي فعل په جمله کې وکاروي او پر توره تخته يې وليکي .

* د ښوونکي له پاره :

- نجيبه راغله . (لازم فعل)
- بلقيس کتاب لولي . (متعدي فعل)

ښوونکی دې له يوه - يوه زده کوونکي څخه وغواړي چې په نوبت سره دوه - دوه جملې ووايي ؛ په يوه کې دې لازم فعل وکاروي او په بله کې دې متعدي فعل .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۱۱۲

د تدريس طريقه

جمنتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " تاسو پخلی په څه شي باندې کوئ ؟ خونې په څه شي تودوئ ؟ د خونو د تودولو او پخلي پر مهال څنگه کولای شئ چې د سون په موادو کې سپما وکړئ ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۶ - ۶۷] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې لاندې پوښتنې پر توره تخته وليکي :

- تودوخه له کومه کېږي اوموږ ورته څه ضرورت لرو؟
- د سون لرگي بايد څه ډول وي ؟
- د پخلي پر وخت کومو تکو ته پام په کار دی ؟

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د موضوع په انتخابولو سره ډنې جوړې کړي . هره ډله دې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه د پوښتنې خواب د پاراډراف په بڼه وليکي . په آخر کې دې د ډلو استازي - خپلو کارونو نتيجې ټولگي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ٦٨ - ٦٩

عنوان : اصلاحت څنگه زیاتېږي ؟

د درسونو شمېر : ٣

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- همربښه کلمې وویلای / ولیکلای شي ؛
- معلوم او مجهول فعلونه په جملو کې وکارولای شي ؛
- یو د بل د نظریو د تایید یا تردید له پاره خپل دلیلونه وویلای شي ؛
- د اصلاحتو د زیاتېدو پر لارو - چارو باندې پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ١١٣

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکۍ دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو سره د بحث له پاره یوه موضوع مطرح کړي؛ مثلاً : " جمال او جلال دوه - دوه جریبه مخکه لري . تېر کال ، دواړو په کې غنم کړلي وو. د جمال مخکې پوره ١١٢٠ کیلوګرامه غنم وکړل خو د جلال د مخکې د پیداوار مزة نه وه؛ ایله ٦٣٠ کیلوګرامه غنم یې وکړل . ستاسو په فکر د جمال او جلال د مخکې په پیداوار کې د دا دومره لوی تفاوت سببونه کوم دي ؟ " زده کوونکي دې خپلې نظریې ووايي او بحث دې ورباندې وکړي . ښوونکۍ دې د دوی د بحث غټ - غټ ټکي پر توره تخته ولیکي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب پر متن له [٦٨] مخ څخه د [٦٩] مخ د دويمې کرښې تر پايه پورې کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د مشتق نوم او د هغه د ريښې په باره کې ، چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي . بيا دې ځينې همريښه کلمې پر توره تخته وليکي ؛ مثلاً :

١ - زري ، زرين ، زرگر ، زرگري ، زرگل . زر ورق

٢ - ليکنه ، ليکل ، ليکونکی ، ليکوال

٣ - رڼايي ، روڼ ، رڼه ، روڼه ، رانه ، رڼول

٤ - کارگر ، کارگران ، کاریگر ، کاریگران ، کاردار ، بېکاره ، بېکار

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د هر کتار کلمې په غور سره ولولي .
ښوونکی دې له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " د [١] کتار د کلمو اصلي معنا د دغو کلمو له کومو برخو څخه اخلي ؟ د نوموړي کتار په کلمو کې درته څه شی مشترک ښکاري ؟ " د [٢ ، ٣ او ٤] کتارونو د کلمو په باره کې دې هم ، ښوونکی همدغه شان پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

د [۱ ، ۲ ، ۳ او ۴] کتارونو مشترکې برخې په ترتیب سره [زر] ، [لیک] ،
[رڼا] او [کار] دي چې د دغو کتارونو د کلمو اصلي او اساسي معناگانې ورڅخه
اخیستل کېږي .

ښوونکی دې له زده کوونکو سره دخپل سوال او جواب نتیجه پر توره تخته داسې ولیکي:

همربښه کلمې هغه دي چې له یوې ریښې څخه جوړې شوې وي . یا په بله ژبه ،
همربښه کلمې هغه دي چې ریښه یې مشترکه وي ، لکه : بندي ، بندیان ، بندیوان ،
بندیواني ، بنده ، بندگان ، بندیتوب ، ...

زده کوونکي یې دې کتابچو ته نقل کړي .
ښوونکی دې زده کوونکي پر ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره
او مفاهمه ، لږ تر لږه ، درې - درې کتاره همربښه کلمې ولیکي . د ډلو استازي دې د
خپلو کارونو نتیجه ټولگي ته ولولي .

لنډیز / ارزیابی

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابی وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۹] مخ د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۱۱۴

د تدریس طریقه

چغتووالی

ښوونکی دې د کورنی کار تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د
زده کوونکو د هڅونې په غرض ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [٦٩] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي.

مشق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه، لومړی، د معلوم او مجهول فعل په باره کې، چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی، پوښتنې وکړي. بیا دې له یوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې داسې یوه جمله پر توره تخته وليکي چې معلوم فعل په کې راشي. دغه راز، له یوه بل زده کوونکي څخه دې وغواړي چې مجهول فعل په جمله کې وکاروي او پر توره تخته یې وليکي.

* د ښوونکي له پاره :

پنسل مې وړک کړ . (معلوم فعل)
پنسل مې مات شو . (مجهول فعل)
،
؛

اوس دې نو ښوونکی له یوه - یوه زده کوونکي څخه وغواړي چې په نوبت سره، دوه - دوه جملې ووايي؛ په یوه کې دې معلوم فعل وکاروي او په بله کې دې مجهول

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي.

ښوونکی دې د تېر درس تر اړيکې وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله څه نوبت وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶۸ - ۶۹] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې د پيداوار د زياتيدو دلارو-چارو په باره کې لاندې پوښتنې پر توره تخته وليکي:

- اصلاح شوي تخمونه څه ته وايي ؟
- مخکې د کر له پاره څنگه برابريږي ؟
- بېکاره گياگانې څنگه کنټرولولای شو ؟
- د مرضونو او خزندو وو مخه څنگه نيولای کېږي؟

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د خپلې خوښې د موضوع په انتخابولو سره ډلې جوړې کړي او په خپلو کې په مشوره او مفاهمه د پوښتنو ځوابونه د پاراگرافونو په بڼه وليکي . ډلې دې خپل کارونه د کتنې / سمونې له پاره يو بل ته ورکړي . که وخت و ، د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجه ټولگي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۷۰

عنوان : بزگره !

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه

وویلای شي ؛

○ شعر په گډو آوازونو کې له یاده وویلای شي ؛

○ د هجايي تقطیع / تجزیې په مرسته د شعر موازنه وکولای

شي ؛

○ د بزگرانو د ژوند په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۱۶

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، له یوه داوطلب زده کوونکي یا د زده کوونکو له یوې ډلې څخه وغواړي چې یوه ترانه په آهنگ لرونکي انداز کې ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۰] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹۳] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۰] مخ شعر حفظ کړي .

درسي پلان : ۱۱۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورني کار سر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې له پاره پخپله نوښت وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۰] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د بزرگانو د ژوند په باره کې خپل معلومات وليکي .

د کتاب مخونه : ۷۱ - ۷۲

عنوان : وي يو څه ، ښکاري بل څه

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ووستلای او سطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- د متن په پای کې راغلی شعر (معما) په نثر واپړولای او حل کړای شي ؛
- د زمانې او مکان قیدونه وښودلای شي ؛
- همربښه کلمې وښودلای / وليکلای شي ؛
- د يوې موضوع یا يوه شي په باره کې خبرې او بحث وکولای شي ؛
- د نظر د تېروتنې په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۱۸

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزښتي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، د بحث له پاره يوه موضوع مطرح کړي ، مثلاً : " که د يوې لارې يا د سړک د غاړې څراغونه نه وگورو ، سره له دې چې ټول يو برابر دي ، خو موږ ته رومېنې څراغ شته ، دويم کوچنی او دريم لږ نور هم وړوکی ښکاري . (ښوونکی يې دې پر توره تخته رسم کړي .) ستاسو په فکر ، د دغه تفاوت / توپير علت څه شی دی ؟ "

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴] مخ متن ولولي .

مشق او تمرين :

په لومړي گام کې دې ښوونکي د [درسي پلان : ۶] او [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرين په شان لند کار وکړي .

په دويم گام کې دې ښوونکی زده کوونکي په منظمو صفونو کې و-روي او پخپله دې ورته په مقابل کې ودرېږي . ښوونکی دې شعر بند په بند په ترنم سره تر پایه ولولي . زده کوونکي يې دې ورپسې په گډو آوازونو کې په هماغه ډول تکرار کړي . دويم ځل دې ښوونکی خپل ځای يوه زده کوونکي ته پرېږدي چې دده نقش ادا او مشو ته دوام ورکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د تېرو درسونو په شان زده کوونکی / درس ارزيايي کړي .

د کتاب مخ : ۵

عنوان : د خدای خليفه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

○ متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛

○ مجرد / د معنا نومونه وښودلای شي ؛

○ د دې وړ شي چې يو د بل د نظريو تأييد يا ترديد وکولای شي ؛

○ د خدای ﷻ د خلافت پر مقصد واړه - واړه پاراگرافونه وليکلای شي .

* د ښوونکي له پاره :

شيان چې څومره له موږ څخه لرې وي ، هومره راته واړه ښکاري او څومره چې را
ته نژدې وي ، هومره راته غټ ښکاري . دا زموږ د نظر تېروتنه ده چې شيان
څنگه چې دې هغسې نه شو ليدلای .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۱] مخ څخه د [۷۲] مخ د دويمې
کړنې تر پايه پورې پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکي او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۱۳] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د [۷۲] مخ د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۱۱۹

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنی کار تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د
هڅونې په غرض ، د متن د [۷۲] مخ د متن په پای کې راغلی شعر (معنا) پر توره
تخته وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې معنا يې کړي .

* د ښوونکي له پاره :

له ونې څخه مراد کال دی . څلورمښان يې څلور فصلونه دي . درې - درې گلان يې ، درې - درې مياشتې دي . دېرش پانې يې چې سپين او تور رنگونه لري ، دېرش ورځې او شپې دي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۲] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي.

مشق او تمرين

ښوونکي او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۴] د مشق او تمرين په شان کار وکړي

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای کې راغلی شعر پر نثر واړوي .

درسي پلان : ۱۲۰

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۱ - ۷۲] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې زده کوونکي پر ډلو ووېشي ، او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه ، د دې په بسارده کې ، چې د دوی نظر څه وخت او څنگه تېروتنی دی ، پاراگرافونه وليکي او مثالونه يې دې هم ورکړي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجې ، په نوبت سره ، د ټونگي په وړاندې ولولي . ډلې دې يو د بل د کار پر نتيجو بحثونه او خبرې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۷۳ - ۷۴

عنوان : علامه صلاح الدين سلجوقي

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- د متن په پای کې راغلی شعر پر نثر وړولای شي ؛
- مشخص او مجرد نومونه وويلای / وليکلای شي ؛
- ساده ، مرکب اومشتق نومونه وښودلای / وويلای / وليکلای شي ؛
- د علامه صلاح الدين سلجوقي په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۲۱

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځينو داوطلبو زده کوونکو څخه وغواړي چې د هېواد د ځينو نومياليو پوهانو / ليکوالو / شاعرانو په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۳] مخ څخه د [۷۴] مخ د دويمې کرښې تر پايه پورې پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د مجرد او مشخص نوم په باره کې چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي او مثالونه يې دې ورڅخه وغواړي . زده کوونکي دې ځوابونه ووايي او مثالونه دې ورکړي . ښوونکی دې مثالونه پر توره تخته وليکي . بيا دې زده کوونکي پر ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه ، لږ تر لږه ، لس - لس مشخص او مجرد نومونه وليکي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجې ، په نوبت سره ، د ټولگي په وړاندې ولولي . ډلې دې يو د بل د کارونو د غلطيو په سمولو کې مرسته وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د [۷۴] مخ د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۱۲۲

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورني کار تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله نوبت وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۴] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د ساده ، مرکب او مشتق نومونو په باره کې ، چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي او مثالونه يې دې وغواړي . زده کوونکي دې خوابونه ووايي او مثالونه دې ورکړي . ښوونکی دې مثالونه - توره تخته وليکي . بيا دې زده کوونکي پر ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په ډلو کې په مشوره او مفاهمه ، لږ تر لږه ، پنځه - پنځه ساده ، مرکب او مشتق نومونه وليکي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجې ، په نوبت سره ، د ټولگي په وړاندې وډلي . ډلې دې يو د بل د کارونو د غلطيو په سمولو کې مرسته وکړي .

ننډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای کې راغلی شعر په نثر واوروي .

درسي پلان : ۱۲۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزښایي وروسته ، نوي درس ته د مخونې په غرض ، له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن په پای کې د راغلي شعر مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۳ - ۷۴] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې ځینې پوښتنې پر توره تخته ولیکي ؛ مثلاً :

- علامه سلجوقي د علم په باره کې څه نظر درلود ؟
- علامه سلجوقي د شاعرانو او ادیبانو په باره کې څه ویل؟
- علامه سلجوقي کوم - کوم علمي کارونه کړي دي ؟
- د علامه سلجوقي د شهرت سببونه کوم دي ؟

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د خپلې خوښې د موضوع په انتخابولو سره ډلې جوړې کړي او د پوښتنو ځوابونه دې د پاراګرافونو په بڼه ولیکي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجې ، په نوبت سره، د ټولګي په وړاندې ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۷۵

عنوان : ملي شتمني

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- د متن لنډيز وليکلای شي ؛
- همربڼه کلمې وښودلای / وويلای / وليکلای شي ؛
- د يوه شي يا يوې موضوع په باره کې خبرې او بحث وکولای شي ؛
- د ملي شتمنيو د اهميت په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي

درسي پلان : ۱۲۴

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر د بحث له پاره يوه موضوع طرحه کړي ؛ مثلاً : " که د وطن ونې - بوټي او ځنگلونه ووهل شي څه تاوان لري او دغه تاوان يوه کس يا دوو ته رسېږي او که د وطن ټولو خلکو ته ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی دې د درسي کتاب د [۷۵] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۱۳] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن لنډيز وليکي .

درسي پلان : ۱۲۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو هڅونې په خاطر ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د [۷۵] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته وليکي :

- ملي شتمنی څه ته وايي او مثالونه يې کوم دي؟
 - ملي شتمنی په يوه هېواد کې څه اهميت لري ؟

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د موضوع په انتخابولو سره ډلې جوړې کړي . هره ډله دې په مشورې سره د پوښتنې ځواب په يوه پاراگراف کې وليکي . د ډلې استازي دې په نوبت سره د خپلو کارونو نتيجه ټولگي ته ولولي . ډلې دې يوه د ډلې د کار پر نتيجه خبرې او بحث وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د ضرب زباني جدولونه جوړ کړي .

د کتاب مخ : ۷۶

عنوان : کمپیوتر

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلاى شي ؛
- د متن لنډيز وليکلاى شي ؛
- د دې وړ شي چې يو د بل دنظريو تاييد يا ترديد وکولاى شي ؛
- د کمپیوتر په باره کې پاراگرافونه وليکلاى شي .

درسي پلان : ۱۲۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ترزيابي وروسته ، نوي درس ته هڅونې په خاطر ، له يوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د ضرب زباني جدول پر توره تخته رسم کړي . بيا دې له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي : " د دغه جدول اهميت څه دی ؟ " زده کوونکي دې په نوبت سره ځوابونه ووايي او بحث دې پرې وکړي . ښوونکی کولای شي چې د حساب ماشين (کالکولېټر) له ځان سره ټولگي ته يوسي او له زده کوونکو سره ورباندې بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی دې د درسي کتاب د [۷۶] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۱۲۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض پخپله نوبت وکړي .

درسي پلان : ۹

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر پوښتنه وکړي : " د خدای پاک په مخلوقاتو کې انسان ولې تر ټولو معتبر دی ؟ " زده کوونکي دې پرې بحث وکړي او ځوابونه دې ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۵] مخ پر متن تر پایه پورې کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې په لومړۍ گام کې د " نوم " په باره کې چې په تېرو ټولگيو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي . زده کوونکي دې ځوابونه ووايي .

* د ښوونکي له پاره :

نوم يا اسم هغه کلمه ده چې يو شی يا حالت ورباندې نومول کېږي .

د همدې پړاو په دويم گام کې دې ښوونکی پر توره تخته يوه کلمه وليکي ؛ مثلاً : [استعداد] او له زده کوونکو څخه دې د هغې معنا وغواړي . ښوونکی دې پر توره تخته د هرې کلمې معنا د هغې په مقابل کې وليکي .

استعداد : لياقت ، قابليت .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د دسي کتاب [۷۶] مخ له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی دې پر توره تخته خینې پوښتنې ولیکي ؛ مثلاً :

- د کمپیوتر لومړني او ساده شکلونه کوم دي ؟
- د لومړني برقي کمپیوتر د جوړولو طرحه کله رامنځ ته شو او څه وخت جوړ شو؟
- په کمپیوتر باندې څه - څه کارونه کولای شو ؟

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د پاسنیو پوښتنو ځوابونه د پاراگرافونو په بڼه ولیکي . زده کوونکي دې خپل کارونه د کتنې او سمونې له پاره یو بل ته ورکړي . که وخت و، زده کوونکي دې ، په نوبت سره ، د خپلو کارونو نتیجې ټولگي ته ولولي .

ننډیز / ارزیابي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخ : ۷۷

عنوان : وړيځې او باران

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د نومونو اوښتي او اصلي حالتونه وښودلای / وویلای / ولیکلای شي
- د خپلې خوښې د موضوع / شي په باره کې خبرې وکولای شي ؛
- یو د بل د نظریو د تایید یا تردید له پاره خپل دلایل وویلای شي ؛
- د وړيځو او باران په باره کې پاراګرافونه ولیکلای شي ؛

درسي پلان : ۱۲۸

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، د بحث له پاره یوه موضوع مطرح کړي ؛ مثلاً : " کله چې کتوه یا چایجوش پر نغري کېږدو او اور ورلاندې بل کړو ، څه شیبه پس ، د کتوې / چایجوش له خولې او مینو کې څخه براس پورته کېږي . که له کتوې څخه برغولی او یا له چایجوش څخه سربوښ پورته کړو ، نو گورو چې خوله یې کړې ده / د اوبو څاڅکي ورپورې نښتي دي . ستاسو په فکر ، دغه براس له کومه کیږي ؟ چېرته څي ؟ او همدغه راز ، د کتوې برغولی یا د چایجوش سربوښ ولې خوله کوي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۷] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۰۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د ورځ او باران په باره کې ، چې له کومه کېږي او څنگه راورې ، پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۱۲۹

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی . زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۷] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۱۰] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

د کتاب مخ : ۷۸

عنوان : د غوږونو ساتنه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- ساده او مرکبې جملې وښودلای / وویلای / ولیکلای شي ؛
- په خپلو لیکنو کې لیک - نښې وکارولای شي ؛
- د دې وړ شي چې یو د بل د نظریو تاثیر یا تردید وکولای شي ؛
- د غوږونو د ساتنې په باره کې وړې - وړې مقالې ولیکلای شي ؛

درسي پلان : ۱۳۰

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکي دې د تیر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، پوښتنې وکړي : " ستاسو په فکر ، د ماشومانو د ژباړا علتونه کوم دي ؟ ماشومان د لویانو په نسبت ولې ژر - ژر ناروغه کیږي ؟ کله چې څوک ناروغه شي ، څه باید وکړي ؟ " زده کوونکي دې ځوابونه ووايي او بحث دې وکړي .

پر متن کار کول
ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۸] مخ پر متن کار وکړي.

مشق او تمرین
ښوونکی دې له زده کوونکو څخه، لومړی، د ساده او مرکبو جملو په باره کې، چې په تیرو درسونو کې ورباندې کار شوی، پوښتنې وکړي. بیا دې له یوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې یوه ساده او یوه مرکبه جمله پر توره تخته ولیکي. په دریم گام کې دې ښوونکی له یوه - یوه زده کوونکي څخه وغواړي چې یوه ساده او یوه مرکبه جمله ووايي.

لنډیز / ارزیابی
ښوونکی دې د یخوا په شان ارزیابی وکړي.

درسي پلان ۱۳۱

د تدریس لړلیک

چمتووالی

ښوونکی دې د تیر درس تر ارزیابی وروسته، نوي درس ته مخونه، پخپله، وکړي.

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۸] مخ متن له سره ولولي.

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸۲] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډیز / ارزیابی

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابی وکړي.

کورنی کار : زده کوونکي دې دې باره کې چې : " خپل غوږونه څنگه روغ ساتلای شي ؟ " یو نند مطلب په ولیکي .

د کتاب مخ : ۷۹

عنوان : ملي بیرغ

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه

وویلای شي ،

○ شعر پر نثر وارولای شي ؛

○ شعر په گډو آوازونو کې وویلای شي ؛

○ د یوې موضوع یا یوه شي په باره کې خبرې او بحث

وکولای شي ،

○ د ملي بیرغ په باره کې پاراډرافونه ویکلای شي .

درسي پلان : ۱۳۲

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " تاسو د خپل هېواد بیرغ لیدلی دی ؟ د افغانستان بیرغ څه رنگ لري ؟ د کومو ځایونو بهرغونه مو لیدلی دي ؟ کوم رنگونه / شکلونه لري ؟ ملي بیرغ څه ته وايي ؟ "

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۹] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۱۳۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته هڅونه ، پخپله ، وکړي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷۹] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۸۰

عنوان : ملنگ جان

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د خپلې خوښې د یوه شاعر په باره کې خبرې وکولای شي ؛
- د نومونو اصلي او اوبنتي حالتونه په جملو کې وکارولای شي ؛
- د ملنگ جان د ژوند او شاعرۍ په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي ؛

درسي پلان : ۱۳۴

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، پر توره تخته د ملنگ جان یو بیت ولیکي ، مثلاً :

چې بې مور وي په دې خاوره زیږولی

چې په هر ژبه گویان وي ، خو افغان دی .

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د شاعر د پیغام په باره کې ، په نوبت سره ، خبرې وکړي . ښوونکی دې دا پوښتنه هم وکړي چې د دې بیت شاعر څوک دی ؟

متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۰] مخ پر متن کار وکړي .

شق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې ، په نوبت سره ، د خپلې خوښې د یوه شاعر په باره کې ، د ټولګي په وړاندې ، خبرې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .
کورنی کار : نیمایي زده کوونکي دې د ملنګ جان د ژوند په باره کې او نیمایي نور دې د هغه د شاعرۍ په باره کې پاراګرافونه ولیکي .

درسي پلان : ۱۳۵

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر ، پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۰] مخ متن له سره ولولي .

شق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي د [درسي پلان : ۱۰۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

د کتاب مخ : ۸۱

عنوان : ژمنه او وفا

د درسونو شمېر : ۱

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ،
- د متن په پای کې راغلی شعر پر نثر واړولای شي ،
- د يوې موضوع يا يوه شي په باره کې خبرې او بحث وکولای شي ،
- د ژمنې او وفا د اهميت په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۳۶

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض يو متل وليکي ، مثلاً: "هر څه چې خام وي پخېږي ، مگر بنيادم چې خام شي ، نه پخېږي." او له زده کوونکو څخه دې پوښتنې وکړي : "د دې متل مطلب څه دی ؟ په کومو ځايونو کې استعمالېږي ؟ خام بنيادم څه ډول بنيادم ته وايي ؟"

ښوونکی دې ووايي : " تاسې [استعداد] لېدلای شئ ؟ زده کوونکي ښايي ووايي :
 " نه ، دا خو داسې کوم شی نه دی چې موږ یې ولېدلای شو . "
 ښوونکی دې ووايي : " آفرین ، رښتیا هم ، دا کوم داسې شی نه دی چې مستقل جسم
 یا وجود ولري او تاسې یې ولېدلای شئ . " بیا دې پر توره تخته ولیکي :

کوم شی چې زموږ حواس یې نه شي حس کولای، دهغه نوم ته مجرد نوم یا د معنا
 نوم وایي؛ لکه: عقل ، بدې ، نفرت ، مینه او داسې نور .

زده کوونکي یې دې له تورې تختې څخه کتابچو ته نقل کړي .
 اوس دې نو ښوونکی زده کوونکي پر گروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو
 کې په مشوره له متن څخه د معنا نومونه ولیکي . د گروپونو استازي دې د خپلو کارونو
 نتیجې پر توره تخته ولیکي او ولولي . زده کوونکي / ښوونکی دې سمونې وکړي .
 زده کوونکي یې دې کتابچو ته نقل کړي .

لنډیز / ارزیابي :

ښوونکی دې د تېرو درسونو په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د خدای پاک د خلافت پر مقصد پاراگرافونه ولیکي .

درسي پلان : ۱۰

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته
 د هڅونې په خاطر پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي ې د درسي کتاب د [۸۱] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر زده کوونکو باندې د دوستانو / ملگرو سره د ژمنې او وفا په باره کې پاراگرافونه وليکي . زده کوونکي دې خپل پاراگرافونه د کتنې او سمون له پاره یو بل ته ورکړي . که وخت و . زده کوونکي دې خپل پاراگرافونه ، په نوبت سره ، ټولگي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای کې راغلی شعر پر نثر واړوي .

د کتاب مخ : ۸۲

عنوان : د کاني کرښې

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د متلونو د استعمال ځایونه وښودلای شي ؛
- متلونه په پاراگرافونو کې وکارولای شي ؛
- د متلونو د اهمیت او اغیزو په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۳۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر پر توره تخته یو متل ولیکي ، مثلاً : " خپل عیب د ولو منځ دی . " او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې مطلب یې ووايي او پوښتنه دې ورڅخه وکړي چې دې ډول خبرو ته خلک څه وایي ؟ بیت ، مسره ، متل ، لنډۍ څه شی ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۲] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې لومړی له زده کوونکو څخه وغواړي چې یو - یو متل ووايي . ښوونکی یې دې پر توره تخته ولیکي . بیا دې ورڅخه په نوبت سره ، د یوه - یوه متل د مطلب او د هغه د استعمال د ځایونو په باره کې پوښتنې وکړي . زده کوونکي دې ځوابونه ووايي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي د خپلې خوښې پر موضوعگانو پاراگرافونه ولیکي او لږ تر لږه ، یو - یو متل دې په کې وکاروي .

یادونه : ښوونکی دې په راتلونکي درسي ساعت کې له زده کوونکو څخه تست واخلي او په ورپسې درسي ساعت کې دې د هنوی پر ستونزو ، له هنوی سره ، کار وکړي .

درسي پلان : ۱۳۸

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۲] متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته ځینې پوښتنې ولیکي ، مثلاً : "متلونه څه ته وايي؟ په وینا کې یې اغېزه څه ده؟ موږ ولې په خپلو خبرو یا لیکنو کې متلونه کاروو؟" او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د دغو پوښتنو ځوابونه د پاراگرافونو په بڼه ولیکي . زده کوونکي دې خپل کارونه د کتنې او سمونې له پاره یو بل ته ورکړي . که وخت و ، خپل پاراگرافونه دې ، په نوبت سره ، د ټولګي په وړاندې ولولي .

لنډیز / ارزیابی

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د خپلو کورنیو له غرو / خپلوانو / دوستانو څخه یوه- یر
ولسي قصه زده کړي .

د کتاب مخ : ۸۳

عنوان : باغوان

د درسونو شمېر :

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- ولسي قصې وکولای او مطلبونه یې وویلای شي ؛
- د باغوانی په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۳۹

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته
د هڅونې په خاطر پر توره تخته ولیکي : " دنیا په امید خورل کېږي . " له زده کوونکو
څخه دې پوښتنه وکړي : " د دې متل مطلب څه دی او د استعمال ځایونه یې کوم دي؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۳] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې له یوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې یوه ولسي قصه وکړي او له

یوه بل زده کوونکي څخه دې وغواړي چې د دغې قصې مطلب ووايي . په همدې توګه دې دغه مشق ته دوام ورکړ شي .

* د ښوونکي له پاره :

ولسي قصې هم د شفاهي ادبیاتو یوه برخه ده چې د یوې ټولنې فکرونه ، رواجونه او تجربې له یوه نسل څخه بل ته رسوي . دغه ډول قصو ته ، چې یوه یې په دې متن کې راغلې ده ، ولسي قصې وایي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د باغوانی په باره کې پاراګرافونه ولیکي .

د کتاب مخونه : ۸۴ - ۸۵

عنوان : کار څنگه کېږي ؟

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای ، مطلب یې په خپله ژبه وویلای او لنډیز یې

ولیکلای شي ؛

○ د تصویرونو په باره کې خبرې وکولای شي ؛

○ ساده ، مرکب او مشتق نومونه په جملو کې وکارولای شي ؛

○ د دې وړ شي چې یو د بل د نظریو تأیید یا تردید وکولای

شي ؛

○ د کار کولو د شرایطو په باره کې پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۴۰

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [۸۵] مخ د تصويرونو په باره کې خبرې او بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۴] مخ پر متن کار وکړي

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۰۴] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۱۴۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو د کتنې ، د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر د بحث له پاره له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي ؛ مثلاً : " هر څوک هر کار

کولای شی ؟ د یوه کار تر کولو د مخه باید څه وکړو ؟ څنگه کولای شو، د یوه کار په باره کې معموم ترلاسه کړو ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکی دې د درسي کتاب د [۸۵] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکی دې د [درسي پلان: ۱] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۱۴۲

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض ، پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۴ - ۸۵] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې ، لومړی ، د کار کولو شرایط پر توره نخته وليکي او له زده کوونکو څخه

دې وغواړي چې هر یو یا دوه - دوه تنه ورڅخه په ترتیب سره یو شرط غوره کړي او د هغه په برخه کې یو پاراګراف ولیکي . زده کوونکي دې خپل پاراګرافونه د کتنې او سمونې له پاره یو بل ته ورکړي . که وخت و ، په آخر کې یې دې ، په نوبت سره ، د ټولګي په وړاندې ولولي .

* د ښوونکي له پاره :

د کار کولو شرایط

- د کار سابقه او تجربه
- د کار په باره کې معلومات
- د کار له وخت او محیط سره آشنایی
- د کار د وسیلو شته والی او ورسره بلدتیا
- مالي او بدني طاقت
- د وخت پابندي
- پر له پسې کار کول
- شرکت جوړول
- له همکارانو سره ښه سلوک او همفکري

لنډیز / ارزیابی

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابی وکړي .

د کتاب مخ : ۸۶

عنوان : بېټ نیکه

د درسونو شمېر : ۱

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- په متن کې راغلی شعر د شعر په انداز وویلای / ولیکلای شي ؛
- په متن کې راغلی شعر حفظ او پر نثر واړولای شي ؛
- د بېټ نیکه د پېژندگلوی په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي ؛

درسي پلان : ۱۴۳

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض پخپله څه نوښت وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۶] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان: ۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۶] مخ په متن کې راغلی شعر حفظ کړي .

د کتاب مخ : ۸۷

عنوان : د نفاق نتیجه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه

وویلای شي ؛

○ شعر پر نثر واړولای شي ؛

○ د هجايي تقطیع په مرسته د شعر موازنه وکولای شي ؛

○ دیوه شي یا یوې موضوع په باره کې تبصرې وکولای شي ؛

○ د نفاق د نتیجې په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۴۴

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي ؛ مثلاً : " اتفاق څه ته وايي ؟ په کوم کور ، کلي یا ولس کې چې اتفاق او اتحاد نه وي ، ژوند یې څنگه تېرېږي ؟ "

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب [۵] مخ له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب، په نوبت سره، د ټولگي په وړاندې په خپله ژبه ووايي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د تېرو درسونو په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۶ - ۷

عنوان : د بري لومړی شرط

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- د متن لنډيز وليکلای شي ؛
- د متن په پای کې راغلی شعر په نثر واورولای شي ؛
- مشخص او مجرد نومونه وښودلای شي ؛
- د تصميم د اهميت په باره کې خپلې نظريې وويلای شي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۷] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹۳] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکی دې د نفاق د نتيجې په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۱۴۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته پخپله هڅونه وکړي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۷] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

بنوونکی دې زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې يوه ډله دې د متن (شعر) لومړۍ برخه (قصه) او بله ډله دې د متن دويمه برخه (د قصې مطلب)

پر نثر و اړوي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجه ، په نوت سره ، د تولگي په وړاندې ولولي . ډلې دې يوه د بلې پر کار باندې تبصرې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

د [۸۷] مخ د متن (شعر) په لومړيو پنځو بيتونو کې يده فسه شوې ده او وروستيو پنځو بيتونو کې د همدغې قصې مطلب بيان شوی دی .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۸۸ - ۸۹

عنوان : ستونزې او مسالې

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- املا ، په معياري خط وليکلای شي ؛
- پر درسي کتابونو سربېره ، نور متنونه ولوستلای شي ؛
- يو د بل د نظريو تاييد او ترديد وکولای شي ؛
- د افغانانو پر ستونزو او مسالو باندې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۴۶

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسېته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، له زده کوونکو څخه ځينې پوښتنې وکړي ، مثلاً : " ستاسو کورنۍ په خپل ورځني ژوند کې څه ستونزې لري ؟ د دغو ستونزو د هوارې لارې - چارې کومې دي ؟ څنگه کولای شئ چې د خپل وطن په بيا ودانولو کې برخه واخلي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۸] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له خانه او يا هم له کوم بل کتاب ، مجلې يا ورځپاڼې څخه املا ووايي او زده کوونکي يې دې په معياري خط وليکي . زده کوونکي دې خپل کارونه د کتنې او سمونې له پاره يو بل ته ورکړي . که وخت و ، زده کوونکي دې ، په نوبت سره ، خپل کارونه ټولگي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنۍ کار : زده کوونکو ته دې لارښودنه وشي چې د راتلونکي درسي ساعت له پاره کوم کتاب ، مجله ، يا ورځپاڼه له خانه سره ټولگي ته راوړي او د خپلې خوښې مطلب دې ورڅخه ولولي .

درسي پلان : ۱۴۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنۍ کار تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته پخپله مخونه وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۹] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې د کوم بل معلوماتي کتاب ، مجلې يا ورځپاڼې متن پاراگراف - پاراگراف ، په نوبت سره ، پر زده کوونکو ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

* ښوونکی دې راتلونکې درسي ساعت له پاره کوم په زړه پورې کتاب ، مجله يا

ورځپاڼه راپيدا کړي .

درسي پلان : ۱۴۸

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته پخپله هڅونه وکړي.

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸۸ - ۸۹] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې پر توره تخته وليکي :

- د وطن ستونزې او مسألې   - د وطن د ستونزو او مسالو د هوارې لارې - چارې

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د موضوع / عنوان په انتخابولو سره دوې ډلې جوړې کړي او د هرې ډلې زده کوونکي دې د خپلې خوښې د موضوع / عنوان لاندې په جلا - جلا ډول پاراگرافونه وليکي او په نوبت سره يې دې ټولگي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۹۰

عنوان : زغم او استقامت

د درسونو شمېر : ۱

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ،
- په درسي کتاب سربېره ، نور متنونه ولوستلای شي ؛
- د زغم او استقامت د اهمیت په باره کې ورې - ورې مقالې ولیک

درسي پلان : ۱۴۹

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته پخپله هڅونه وکړي.

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۰] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکی د کوم بل معلوماتي کتاب ، مجلې یا ورځپاڼې متن پاراگراف - پاراگراف ، په نوبت سره ، پر زده کوونکو ولولي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د زغم او استقامت د اهمیت په باره کې وړې - وړې مقالې ولیکي .

د کتاب مخ :	۹۱
عنوان :	د کرېمنېن نايي
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي باید :
○	متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلاي شي ؛
○	ليک - نښې په خپلو لیکنو کې وکارولای شي ؛
○	ولسي قصې وکولای / وویلاي شي .

درسي پلان : ۱۵۰

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې که کومه لطیفه یې زده وي ، ویې وايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۱ - ۹۲] مخونو پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸۲] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې يوه ولسي قصه يا لطيفه وليکي .

درسي پلان : ۱۵۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته پخپله مخونه وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۱] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره ، يوه - يوه ولسي قصه يا لطيفه د ټولگي په وړاندې ووايي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۹۲

عنوان : زده کوونکي او هېواد

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ،
- سرینې او پسینې وښودلای شي ؛
- د جملو په ترتیبولو سرد پاراګراف برابر کړای شي ؛
- د وطن په سلامتۍ او ترقۍ کې د خپل نقش په باره کې پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۵۲

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزښنې وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " یو هیواد څنګه ترقي کولای شي ؟ تاسو د خپل هېواد د ترقۍ له پاره څه - څه کارونه کولای شئ ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۲] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۹] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي

کورنی کار : زده کوونکي دې د وطن د ترقی په لړ کې د خپلو کارونو / خدمتونو په باره کې پاراگرافونه وليکي

درسي پلان : ۱۵۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته پخپله هڅونه وکړي

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۲] مخ متن له سره ولولي

مشق او تمرين

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۹] د مشق او تمرين په شان کار وکړي

لنډيز او ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي

درسي پلان : ۱۱

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې پوښتنه وکړي: "موږ، هريو، هيله لرو چې دژوند په چارو کې دې بريالي شو، خو د دغه مقصد د ترلاسه کولو له پاره لومړی بايد څه وکړو؟" (زده کوونکي بحث کوي.)

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶ - ۷] مخ پر متن د [۷] مخ تر لومړي پاراگراف [په درنښت يې يادوي .] پورې کار وکړي .

مشق او تمرين :

ښوونکی دې د يوه زده کوونکي نوم واخلي چې ودرېږي او نورو زده کوونکو ته دې ووايي چې " ما د چا نوم واخيست ؟ "

زده کوونکي ښايي ووايي: "د ... نوم . " ښوونکی دې ووايي: "... څوک دی ؟" زده کوونکي ښايي ووايي: " دغه چې ولاړ دی . " بيا دې ښوونکی پر توره تخته وليکي :

کوم شی چې زموږ حواس يې حس کولای شي ، د هغه نوم ته د ذات نوم يا مشخص نوم وايي؛ لکه : قلم چې په سترگو يې وينو ؛ بوی چې په پزه يې معلوموو او داسې نور .

زده کوونکي يې دې کتابچو ته نقل کړي .

ښوونکی دې زده کوونکي پر گروپونو ووېشي چې په مشورې سره له لوستل شوي متن څخه مشخص نومونه يا د ذات نومونه راوباسي . د گروپونو استازي دې د خپلو کارونو نتيجې د ټولگي په وړاندې ولولي ؛ پر توره تخته يې دې وليکي . نور زده کوونکي يې دې کتابچو ته ورسوي .

درسي پلان : ۱

	<p>د کتاب مخ : ۱</p> <p>عنوان : پروردگار !</p> <p>د درسونو شمېر : ۱</p> <p>هدفونه : زده کوونکي بايد :</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ متن ولوستلای شي او د لغتونو په معناوو وپوهېدلای شي ؛ ○ د متن مطلب په خپله ژبه وويلای شي ؛ ○ د متن لنډيز وليکلای شي ؛ ○ ورې - ورې دعاگانې وليکلای شي . 	
پړاوونه	د ښوونکي او زده کوونکو فعاليتونه	درسي مواد
چمتووالی	<p>ښوونکی دې ټولگي ته له ورننوتلو سره سم سلام واچوي . له زده کوونکو څخه دې د حال - احوال پوښتنه وکړي . که ټولگی او زده کوونکي ورته نوي وي ، ځان دې ورمعرفي کړي . د نومونو پوښتنه دې ورڅخه وکړي . ټولگی دې له نظره تېر کړي . که نامنظم وي د هغوی په مرسته يې دې تنظيم کړي . حاضري دې واخلي . د نوي ټولگي او تعليمي کال مبارکي دې ورکړي ؛ کتابونه دې وويشي او د مخکېني ټولگي له درسي کتاب سره دې د دې ټولگي د درسي کتاب د رابطې په باره کې لنډې خبرې وکړي .</p> <p>ښوونکی دې نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر</p>	

د کتاب مخونه : ۹۳ - ۹۴

عنوان : ورزش او لوبې

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای ، مطلب یې په خپله ژبه وویلای او د

تصویرونو په باره کې خبرې وکولای شي ؛

○ اصلي او نسبتي صفتونه وښودلای / وویلای شي ؛

○ مستقلې او نامستقلې کلمې وښودلای / وویلای شي ؛

○ د ورزش او لوبو د اهمیت په باره کې پاراکرافونه ولیکلای

شي

درسي پلان : ۱۵۴

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [۹۴] مخ د تصویرونو په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۳ - ۹۴] مخونو پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸۸] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې ، په خپله خوښه ، کومه لوبه په تفصيل وليکي .

درسي پلان : ۱۵۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته پخپله هڅونه وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۳ - ۹۴] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکي او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۰۰] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۹۵

عنوان : رشوتخور

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- شعر پر نثر واړولای شي ؛
- شعر په گډو آوازونو کې وویلای شي ؛
- د بدې او رشوت د زیانونو په باره کې پاراگرافونه ولیکلای شي

درسي پلان : ۱۵۶

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۵] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان: ۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د رشوت د زیانونو په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۱۵۷

د تدریس طریقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې خپل کورني کارونه د ټولگي په وړاندې ولولي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۵] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان: ۸] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۹۶

عنوان : د حق غوښتنه

د درسونو شمېر : ۱

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- یو له بله پوښتنې وکولای او یو بل ته ځوابونه وویلای شي ؛
- د حق د غوښتلو او تر لاسه کولو په باره کې پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۵۸

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر، پخپله نوبت وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۶] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې زده کوونکي پر دوو دلو وېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په نوبت سره یو له بله پوښتنې وکړي او یو بل ته ځوابونه ووايي . ښوونکی دې د دلو د پوښتنو او ځوابونو لړۍ وڅاري او د ضرورت په وخت کې دې مرسته ورسره وکړي .

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۹۷ - ۹۸

عنوان : اقبال او افغانان

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- په معنوم او مجهول فعل باندې جملې بنا کړای شي ؛
- يو له بله پوښتنې وکولای او يو د بل پوښتنو ته ځوابونه وويلای شي ؛
- يو د بل د نظريو تاييد يا ترديد وکولای شي ؛
- د علامه اقبال په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۵۹

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي ؛ مثلاً : " ځينې کسان تر مرگ وروسته هم ژوندي وي او خلک يې په درنښتن يادوي ؛ علت يې څه دی ؟ که داسې کسان پېژنئ ، نومونه يې واخلي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۷] مخ پر متن د پنځم پاراگراف تر پایه پورې کار وکړي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۱۴] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۱۶۰

د تدریس طریقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورني کار تر کتنې او د تېر درس پر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض پخپله نوبت وکړي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۷] مخ له وروستي پاراگراف څخه د [۹۸] مخ تر پایه پورې پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۵۸] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي

درسي پلان : ۱۶۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته پخپله هڅونه وکړي.

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۷ - ۹۸] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته وليکي :

- علامه اقبال څوک و ؟
- علامه اقبال دافغان او افغانستان په باره کې څه نظر درلود؟

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د پوښتنو په ځوابولو سره دې جوړې کړي. هره ډله دې ، په خپلو کې په مشوره او مفاهمه ، د خپلې خوښې پوښتنې ځواب د پاراگراف په بڼه وليکي . د دې استازي دې ، په نوبت سره ، د خپلو کارونو نتيجې ټولگي ته ولولي. دې دې يوه د بلې پر کړي کار تبصرې وکړي .

انديز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ :	۹۹
عنوان :	غوره مشوره
د درسونو شمېر :	۱
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	○ متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
	○ پر درسي کتاب سربېره ، نور متنونه ولوستلای شي ؛
	○ د يوې موضوع يا يوه شي په باره کې خپل نظرونه وويلای شي ؛
	○ د مشورې د اهميت په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۶۲

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " ځينې خلک چې يوه کار ته وړاندې شي ، زياتره ، تاوان کوي ، وجه يې څه ده ؟ يو شمير خلک پخوا تر دې چې يو کار وکړي ، له خپلو ميندو ، پلرونو يا مشرانو څخه مشوره غواړي ، د دې گټه څه ده ؟ "

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹۹] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۴۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۱۰۰

عنوان . د ماینونو خطر

د درسونو شمېر : ۱

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛

○ املا په معیاری خط ولیکلای شي ؛

○ د ماینونو په باره کې خپل معلومات د پاراګرافونو په بڼه

ولیکلای شي .

درسي پلان : ۱۶۳

د تدریس طریقه

چمتووالی

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له

زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي : " لیدلي یا اورېدلي به مو وي چې زموږ په وطن کې د

لنډيز / ارزيايي :

د تېرو درسونو په شان دې ارزيايي وشي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د تصميم د اهميت په باره کې وړې - وړې مقالې وليکي.

درسي پلان : ۱۲

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې له پاره پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۷] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي.

مشق او تمرين :

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] او [درسي پلان : ۴] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

:

لنډيز / ارزيايي :

ښوونکی دې د تېرو درسونو په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .

لارو پر سره په ځينو ځايونو کې د ډېرو ځلي جوړ شوي دي او سور رنگ ورباندې اچول شوی دی ، دا ولې ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۰۰] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۴۶] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ :

عنوان : سرتوب

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي به

○ شعر د شعر پ اندر ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه

وويلاي شي .

○ د خپلې خوښې شعرونه وويلاي شي .

○ د هجايي تقطیع نه مرسته د شعر موازنه وکولای شي ،

○ قافیه ، د قافیه توري همقافیه کلمې او ردیف وښودلای

شي .

○ شعر پر نثر واړولای شي .

درسي پلان : ۱۶۴

د تدريس طريقه،

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزښتي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض له زده کوونکو څخه وغواړي چې د خپلې خوښې يو - يو شعر ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درس کتاب [۱۰۱] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي - دې د [درسي پلان : ۹۳] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډير ' ارزښتي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښتي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۰۱] د متن تر نثر واړوي .

درسي پلان : ۱۶۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزښتي وروسته ، نوي درس ته پخپله هڅونه وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۰۱] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۶] او [درسي پلان : ۲۶] د مشقونو او تمرینونو په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۱۰۲

عنوان : د نشي ضررونه

د درسونو شمېر : ۱

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- په لازم او متعدي فعلونو باندې جملې بنا کړای شي ؛
- د يوې موضوع يا پوه شي په باره کې تبصرې وکولای شي
- د نشي د ضررونو په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۶۶

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، له ځينو داوطلبو زده کوونکو څخه وغولړي چې ، په نوبت سره ، د نشي ضررونه بيان کړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې - د درسي کتاب د [۱۰۲] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۱۱] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د نشې د ضررونو په باره کې پاراگرافونه وليکي .

يادونه .. ښوونکی دې په راتلونکي درسي ساعت کې له زده کوونکو څخه تست واخلې او په ورپسې ، دوو ، درسي ساعتونو کې دې د هغوی پر ستونزو ، له هغوی سر ، کار وکړي .

درسي پلان : ۱۳

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې پر توره تخته وليکي : " تصميم د بري لومړی شرط دی . " او له يوه داوطلب زده کوونکي څخه دې وغواړي چې په دې باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۶ - ۷] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين :

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي :

د تېرو درسونو په شان دې ارزيايي وشي .

د کتاب مخونه : ۸ - ۹

عنوان : سوله او سوکالي

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای شي ؛
- د متن مطلب او مفهوم په خپله ژبه وويلای او وليکلای شي ؛
- د متکلم ، مخاطب او غايب (د لومړي ، دويم او دريم) شخص ضميرونه وښودلای شي ؛
- د سولې او سوکالۍ په باره کې بحث او خبرې - اتري وکولای شي .

درسي پلان : ۱۴

د تدریس طریقہ

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزښتي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر پوښتنې وکړي : "سوله څه ته وايي ؟ سوکالي څه شی دی ؟ موږ ولې سولې ته اړتیا لرو ؟" زده کوونکي دې خپلې نظریې ووايي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب پر [۸] مخ کار وکړي .

مشق او تمرین :

ښوونکی دې ، لومړی ، له زده کوونکو څخه د ضمیر په باره کې ، چې په تېرو ټولګیو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

ضمیر هغه کلمه ده چې په وینا / لیکنه کې د [نوم] پر ځای کارول کېږي ؛ لکه :
زه ، ته ، هغه ، موږ ، تاسو ، هغوی ، دوی .

په دویم ګام کې دې ښوونکی پر توره تخته دوه جملې ولیکي ؛ مثلاً :

- ۱ - احمد محمود ته وویل : "ته ورځه ؛ زه له حامد سره یو ضروري کار لرم چې هغه وګورم در به شم .
- ۲ - اسلم او سلیم نجیب او حمید ته وویل : "تاسو ورځنی ، موږ به جمال او جلال ته ایسار شو چې هغوی راشي نو در به شو .

ښوونکی دی له زده کوونکو څخه وغواړي چې پر توره تخته لیکلې شوې جملې ولولي او هغو کلمو ته دې ښه خیر شي چې کرښې ورلاندې کښلې شوې دي . ښوونکی دې د لومړۍ جملې په باره کې له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " په لومړۍ جمله کې چاته خبره شوې ده ؟ چا کړې ده ؟ د [زه ، ته ، هغه] ضمیرونه د چا - چا د نومونو پر ځای کارول شوې دي ؟ د [احمد] او [محمود] ترمنځ چې خبره کېده نو [حامد] په کې له کومه راغی / حامد څوک دی ؟ " زده کوونکي ځوابونه وایي . که ستونزې یې لرلې ، ښوونکی یې ورته پخپله ځوابوي او زیاتوي : " څوک چې خبرې کوي / غږېږي ، [متکلم / لومړی شخص] بلل کېږي . چاته چې خبرې کېږي ، [مخاطب / دویم شخص] یې بولي او د چا چې د خبرو په ترڅ کې ذکر کېږي او پخپله حاضر نه وي ، هغه ته [غایب / دریم شخص] وایي چې د شمېر له مخې ، پر مفرد سربېره ، جمع هم لري . "

* د ښوونکي له پاره :

متکلم / لومړی شخص		مخاطب/دویم شخص		غایب/دریم شخص	
مفرد	جمع	مفرد	جمع	مفرد	جمع
زه	موږ	ته	تاسو/تاسې	هغه	هغوی / هغو / دوی

دغه راز ، ښوونکی دې د دویمې جملې په باره کې هم په همدې ډول پوښتنې وکړي . زده کوونکي دې ځوابونه ووايي . ښوونکی دې د سوالونو او ځوابونو د نتیجې په توګه پر توره تخته ولیکي :

- د متکلم / لومړی شخص ضمير هغه دی چې د متکلم شخص د نامه پر ځای کارول کېږي ؛ لکه : زه ، موږ .
- د مخاطب / دویم شخص ضمير هغه دی چې د مخاطب شخص د نامه پر ځای کارول کېږي ؛ لکه : ته ، تاسو / تاسې .
- د غایب / دریم شخص ضمير هغه دی چې د غایب شخص د نامه پر ځای کارول کېږي ؛ لکه : هغه ، هغوی / هغو / دوی

زده کوونکي يې دې کتابچو ته ورسوي .
 په دریم گام کې دې ښوونکی زده کوونکي پر گروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې له متن څخه د متکلم ، مخاطب او غایب (د لومړي ، دویم او دریم شخص) ضمیرونه راوباسي او سره جلا يې دې کړي . په آخر کې دې د گروپونو استازي ، په نوبت سره ، د خپلو کارونو نتيجه يې ټولگي ته ولولي .

لنډيز / ارزيايي :

د تېرو درسونو په شان دې ارزيايي وشي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۱۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورني کار د کتنې ، د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر له يوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله

ژبه ووايي . بيا دې له نورو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن د مطلب په رابطه خپلې نظريې ووايي او بحث وکړي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۹] مخ پر متن د تېر درس د همدې پړاو په شان کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې ، لومړي پر توره تخته خپلې جملې وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د جملو د هغو برخو پر ځای چې کرښې ورلاندې کېدل شوي دي ، اړونده ضمېرونه وکاروي .

* د ښوونکي له پاره :

- احمد او محمود سره ورونه دي .
- زه او هغه د ترونو زمان يو .
- ته او ثريا سره څه کېږئ ؟

بيا دې د تېر درس د همدې پړاو د درېم گام په شان کار وشي .

لنډيز / ارزيايي :

ښوونکی دې له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره د متن مطلب په خپله ژبه ووايي ؛ د متکلم ، مخاطب او غايب ضمېرونو په باره کې دې ورڅخه پوښتنې وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .

درسي پلان : ۱۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتلو او د تېر درس تر ارزيايي کولو وروسته ، د زده کوونکو د هڅونې له پاره پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۸ - ۹] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين :

ښوونکی دې زده کوونکي پر دوو گروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې د سولې ، سوکالۍ او پخلاينې په اړه يو له بله پوښتنې وکړي ؛ خوابونه ووايي او بحث وکړي . په آخر کې دې د گروپونو له استازو يا يوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د سوالونو او خوابونو نتيجه په خپله ژبه پر توره تخته وليکي .

لنډيز / ارزيايي :

د تېرو درسونو په شان دې ارزيايي وشي .

د کتاب مخ : ۱۰

عنوان : د مشرانو درناوی

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای شي اومطلب يې په خپله ژبه وويلای شي؛
- د متن لنډيز وليکلای شي؛
- د متکلم، مخاطب او غايب شخص ضميرونه وښودلای شي؛
- د مشرانو د درناوي په باره کې مقالې وليکلای شي .

درسي پلان : ۱۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض پوښتنې وکړي : " موږ ولې د مشرانو درناوی کوو ؟ څوک چې د مشرانو درناوی نه کوي ، خلک د هغه په باره کې څه نظر لري ؟ دا ډول کسان په څه نامه ياديږي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۰] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱] د مشق او تمرين دپړاو په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا غوندې ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د " مشرانو د درناوي " په باره کې مقالې وليکي .

درسي پلان : ۱۸

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې وروسته د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض له يوه يا دوو داوطلبو زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [۱۰] مخ د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب [۱۰] مخ جمله په جمله يا پاراگراف په پاراگراف له سره ولولي او ځای پر ځای دې هماغه جمله يا پاراگراف داسې ووايي / ولولي چې د خپلو کلمو / عبارتونو پر ځای نور بامفهومه ، معنا لرونکي او ورته کلمې / عبارتونه وکاروي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۴] د مشق او تمرين غوندې کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۱۱

عنوان : شریعت

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي؛
- د متن په پای کې د راغلي بیت معنا و مطلب په خپله ژبه ولیکلای شي؛
- ساده-مستقلې جملې او مجرد نوم/د معنا نوم وښودلای شي؛
- د محمدي شریعت په باره کې وړې - وړې مقالې ولیکلای شي.

درسي پلان : ۱۹

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزښتي وروسته نوي درس ته د هڅونې له پاره پوښتنې وکړي؛ مثلاً: "موږ د کوم دین پیروان یو؟ افغانان ولې د روسانو په مقابل کې وجنگیدل؟ افغانان په خپل وطن کې څه ډول حکومت / قانون غواړي؟" زده کوونکي دې ځوابونه ووايي او بحث دې وکړي. ښوونکی دې ووايي: "زموږ نننۍ درس هم د اسلامي قانون یا شریعت په باره کې دی." بیا دې عنوان [شریعت] پر توره تخته ولیکي او له زده کوونکو څخه دې پوښتنه وکړي چې شریعت څه ته وایي؟

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۱] مخ پر متن کار وکړي .

	<p>له هغوی څخه پوښتنه وکړي : " مخکې له دې چې په یوه کار پیل وکړئ ، لومړی باید څه وکړئ ؟ "</p> <p>- زده کوونکي دې په نوبت سره خپلې نظریې ووايي ؛ بحث دې وکړي ؛ یو د بل خبرې دې تأیید یا رد کړي .</p> <p>بنوونکی دې ورته غوږ ونیسي ؛ د نظریو په توضیح کې دې ورسره مرسته وکړي ؛ غلطۍ یې دې سمې کړي ؛ سمې خبرې یې دې تایید کړي او پر توره تخته یې دې ولیکي .</p> <p>- بنوونکی دې ووايي : " زموږ نننی درس هم یوه دعا ده . عنوان یې دی [پروردگاره ۱] . " پر توره تخته یې دې ولیکي او ودې وایي : " راځئ ، ویې لولو چې په دې دعا کې له پروردگاره څه غوښتل شوي دي . "</p>	
	<p>- بنوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب [۱] مخ په پټه خوله ولولي او گرانې کلمې ؛ عبارتونه او جملې یې په نښه کړي .</p> <p>- زده کوونکي دې متن په پټه خوله ولولي ؛ هغه کلمې ، عبارتونه او جملې دې په نښه کړي چې په معنا او مطلب یې نه پوهېږي . که ضرورت و ، د خپل څنگ له ملگرو څخه دې مرسته وغواړي .</p> <p>- بنوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې یو - یو په نوبت سره ، تورې تختې ته ورشي او هغه کلمې ، عبارتونه او جملې ولیکي چې ورباندې نه دي پوهېدلي ؛ زده کوونکي دې تکراري کلمې ونه لیکي .</p>	<p>پرمتن کار کول</p>

مشق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي چې جمله څه ته وايي ؟ زده کوونکي دې ځوابونه ووايي .

* د ښوونکي له پاره :

جمله : د یوې یا څو کلمو هغه گروپ ته وايي چې په خپلو کې رابطه لري او بشپړه معنا ورڅخه اخیستل کېږي ؛ لکه :

- احمد راغی .

- څه . او داسې نور .

په دویم گام کې دې ښوونکی له زده کوونکو څخه وغواړي چې د شریعت په باره کې یوه - یوه جمله ووايي . ښوونکی ورڅخه دوه یا درې جملې پر توره تخته لیکي ؛ مثلاً :

- الله پاک بېلابېل شریعتونه رالېږلي دي .

- موږ د محمدي شریعت پیروان یو .

ښوونکی دې د لیکل شویو جملو په باره کې ، په ترتیب سره ، پوښتنې وکړي ؛ مثلاً :
" په لومړنۍ جمله کې څو فعلونه راغلي دي ؟ "

زده کوونکي ښايي ووايي : " یو فعل . " ښوونکی دې روايي : " هغه فعل کوم یو دی ؟ "
زده کوونکي ښايي ووايي : " رالېږلي . " ښوونکی پر توره تخته د [فعل] لاندې کرښه

وېاسي . بیا دې پوښتنه وکړي : " لومړنۍ جمله موږ ته څه خبر / پیغام راکوي ؟ " زده کوونکي گونوې ووايي : " د بېلابېلو شریعتونو په باره کې پیغام راکوي چې الله پاک رالېږلي دي . " دغه راز ، ښوونکی دې د دویمې جملې په باره کې هم ، دغه شان پوښتنې وکړي او زده کوونکي دې ځوابونه ووايي . ښوونکی دې د پاسني سوال او ځواب نتیجه پر توره تخته ولیکي :

ساده جمله هغه ده چې یوازې یو فعل په کې راغلی وي ؛ کله چې یوه ساده جمله مکمله معنا ولري ، ساده-مستقله جمله بلله کیږي .

ښوونکی دې زده کوونکې پر گروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه له متن څخه ساده - مستقلې جملې راوباسي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د [محمدي شریعت] په باره کې وړې - وړې مقالې ولیکي .

درسي پلان : ۲۰

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتلو وروسته له یوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د [شریعت] د لوستل شوي متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د [۱۱] مخ متن له سره لولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹] او [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ :	۱۲
عنوان :	د کتاب ساتنه
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	○ متن ولوستلای شي ؛
	○ د متن مطلب په خپله ژبه وويلای او وليکلای شي ؛
	○ ساده - مستقلې جملې او مرکب نومونه وبنودلای شي ؛
	○ د کتاب د ښه ساتلو پر ضرورت باندې بحث وکولای شي .

درسي پلان : ۲۱

د تدریس طریقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، پوښتنې

وکړي : " کتاب څه ته وايي ؟ د کتاب / کتابونو لوستل څه گټه لري ؟ که د يوه کتاب کومه برخه ضايع ، څيرې يا چټله شي له هغه څخه پوره مطلب اخيستلاى شى ؟ " زده کوونکي دې خوابونه ووايي او بحث دې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکى او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۲] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکى او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۹] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکى دې د پخوا غونډې ارزيايي وکړي .

کورنى کار : زده کوونکي دې د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .

درسي پلان : ۲۲

د تدريس طريقه

چمتووالى

ښوونکى دې د کورنيو کارونو تر کتلو وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د کتاب د ښه ساتلو په برخه کې سره بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۲] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې ، لومړی ، له زده کوونکو څخه د بسیطو نومونو په باره کې ، چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي . په دویم ګام کې دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې ، په نوبت سره ، داسې نومونه ووايي چې له دوو یا زیاتو کلمو څخه جوړ شوي وي . ښوونکی یې دې پر توره تخته ولیکي ، مثلاً :

جلال آباد _____ جلال + آباد

عمرګل _____ عمر + گل

توره تخته _____ توره + تخته

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د تورې تختې نومونه په خپلو اصلي برخو/ توکو تجزیه کړي . که زده کوونکو ستونزې لرلې ، ښوونکی یې دې پخپله تجزیه کړي او د نتیجې په توګه دې پر توره تخته ولیکي :

مرکب نومونه هغه دي چې له دوو یا زیاتو توکونو څخه جوړ شوي وي .

په دریم ګام کې دې ښوونکی زده کوونکي پر ګروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې له متن څخه مرکب نومونه راوباسي . د ګروپونو استازي دې د خپلو کارونو نتیجې ولولي/ پر توره تخته ولیکي . زده کوونکي یې دې ، که غواړي ، کتابچو ته ورسوي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۱۳ - ۱۴

عنوان : د حضرت محمد ﷺ ژوند او اخلاق

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ،
- د بسيطو او مرکبو نومونو توپير وښودلای شي ،
- د زمانې او مکان قيدونه وښودلای شي ،
- د حضرت محمد ﷺ د ژوند او اخلاقو په باره کې وړې - وړې مقالې وليکلای شي .

درسي پلان : ۲۳

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د حضرت محمد ﷺ د ژوند او اخلاقو په باره کې خپل معلومات ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب له [۱۳] مخ څخه د [۱۴] مخ د لومړي پاراگراف تر پایه پورې پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲] او [درسي پلان : ۲۲] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۲۴

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورني کار د کتنې ، د تېر درس د ارزیابي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۴] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې لومړی له زده کوونکو څخه د [قید] په باره کې چې په تېرو ټولګیو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

قید هغه کلمه یا کلمې دي چې په یوه جمله کې د فعل څرنگوالی او حالت ښیي؛
لکه : احمد ، په منډه ، راغی . په دې جمله کې [په منډه] قید دی .

په دویم گام کې پر توره تخته یوه جمله ولیکي ، مثلاً :

احمد، پرون، کابل ته ولاړ.

بیا دې پوښتنه وکړي : " په دې جمله کې فعل کوم یو دی ؟ " زده کوونکی ښایي ووايي :
" ولاړ . " بیا دې پوښتنې وکړي : " څوک ولاړ ؟ چېرته ولاړ ؟ کله ولاړ ؟ " دغه راز،
ښوونکی دې پوښتنه وکړي : " پر تورې تختې لیکلې جمله کې د [پرون] او [کابل]
کلمې موږ ته څه راښيي ؟ " زده کوونکي دې ځوابونه ووايي . ښوونکی دې د نتیجې په
توگه پر توره تخته ولیکي :

- د زمانې قید : هغه کلمه یا کلمې دي چې د یوه کار / فعل وخت ښیي .
- د مکان قید : هغه کلمه یا کلمې دي چې د یوه کار / فعل ځای ښیي .

په دریم گام کې دې ښوونکی زده کوونکي پر گروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې
په مشوره او مفاهمه له متن څخه د زمانې او مکان قیدونه راوباسي . د گروپونو استازي
دې د خپلو کارونو نتیجې ټولگي ته ولولي . د چا کار چې نسبتاً مکمل وي ، هغه دې
پر توره تخته ولیکي .

لنډیز / ارزښابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکی دې د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .

درسي پلان : ۲۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتلو وروسته ، د تېر درس د ارزښتې او نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځينو داوطلبو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۳ - ۱۴] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته دوه موضوعگانې وليکي :

۱ - د حضرت محمد ﷺ ژوند

۲ - د حضرت محمد ﷺ اخلاق

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د مقالو د لیکلو له پاره دوه ډلې شي او هر یوه ډله دې خپله موضوع انتخاب کړي . ښوونکی دې د مقالو حجم او وخت، دواړه، وټاکي . تر ټاکلي وخت وروسته دې د دواړو ډلو استازي ، په نوبت سره ، خپلې مقالې ولولي .

د کتاب مخ :	۱۵
عنوان :	ملي يووالی
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	○ شعر ، د شعر په انداز ولوستلای شي ؛
	○ د شعر مطلب په خپله ژبه وويلای او وليکلای شي ؛
	○ قافيه ، د قافيې توري او همقافيه کلمې وښودلای شي ؛
	○ د شعر پر نثر واړولای شي .

درسي پلان : ۲۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " يووالی څه ته وايي ؟ ملي يووالی څه شی دی ؟ موږ ولې تر هر چا زيات ملي يووالي ته ضرورت لرو ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۵] مخ پر متن کار وکړي .

- بنوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره له تورې تختې څخه یوه - یوه کلمه ولولي؛ معنا یې ورسره په خوا کې وليکي؛ مطلب یې ووايي.
- که زده کوونکو د کومې کلمې، عبارت او یا جملې په لوستلو، معنا کولو یا مطلب ویلو کې ستونزې لرلې، بنوونکی یې پخپله لولي / معنایې لیکي / مطلب یې وایي.

پروردگاره: ربه، پالونکيه.

مهلت: وخت، فرصت.

ذات: حقیقت، هستي، په شرع کې الله جل جلاله.

- زده کوونکي یې دې له تورې تختې څخه کتابچو ته نقل کړي.
- بنوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره یو - یو پاراګراف او بیا ټول متن په مناسب لور آواز ولولي. که ضرورت و، بنوونکی دې مرسته وکړي.
- بنوونکی دې پخپله هم، یو ځل، ټول متن په مناسب لور آواز ولولي؛ زده کوونکي یې دې په کتابونو کې ورپسې تعقیب کړي.
- بنوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن یو - یو پاراګراف په مناسب لور آواز ولولي او مطلب یې پخپله ژبه ووايي.
- بنوونکی دې له یوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د ټول متن ک مطلب په خپله ژبه ووايي؛ بنوونکی دې لارښوونه وکړي.

مشق او تمرین

ښوونکی دې لوی د قافیې په باره کې ، چې په تېرو ټولګیو کې ورباندې کار شوی ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي او شعري مثالونه وڅلوري . ښوونکی دې د زده کوونکو له مثالونو څخه یو یا دوه بیتونه پر توره تخته ولیکي ؛ مثلاً :

که موږ یو له بله یو شو نور کارونه ټول آسان دي
ضروري تر هرڅه موږ ته پېژندل اول د ځان دي.

زده کوونکي دې د تورې تختې بیتونه مسره - مسره ولولي . ښوونکی دې پوښتنه وکړي :
" د بیتونو د وروستیو مسرو د وروستیو برخو/تورو / کلمو آوازونه یو ډول اوري که څه فرق په کې شته ؟ " زده کوونکی ښايي ووايي : " یو ډول یې اورو / هم آوازه دي . " ښوونکی دې پوښتنه وکړي : " د بیتونو د وروستیو مسرو په آخر کې راغلي هم آوازه کلمې کومې دي ؟ " زده کوونکي ښايي ووايي : " [آسان دي] او [ځان دي] . " ښوونکی دې ووايي : " د بیتونو د وروستیو مسرو په آخر کې د [دي] کلمه خو تاسو پوهېږئ چې د شعر ردیف دی ؛ د [آسان] او [ځان] په کلمو کې ګډ او هم آوازه توري کوم دي ؟ " زده کوونکي ښايي وایي : [ا] او [ن] . ښوونکی دې د دغه سوال او جواب د نتیجه په توګه پر توره تخته ولیکي :

- قافیه : په یوه شعر کې د بېلابېلو مسرو یا بیتونو په آخر کې د بېلابېلو کلمو شریکو غږونو ته وایي ؛ لکه په پاسني مثال کې د [آسان] او [ځان] په کلمو کې د [ا] او [ن] برخه .
- د قافیې توري : هغه دي چې د همقافیه کلمو په شریکو غږ لرونکو برخو کې راغلي وي ؛ لکه په پاسني مثال کې د [ا] او [ن] توري .
- هم قافیه کلمې : هغه دي چې د وروستیو برخې غږونه یې شریک وي ؛ لکه په پورتنی مثال کې د [آسان] او [ځان] کلمې .

زده کوونکي يې دې کتاکچو ته نقل کړي .
 ښوونکی دې زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې یوه ډله دې د
 شعر له لومړيو درې وو بیتونو څخه او بله ډله دې د شعر له وروستيو څلورو بیتونو څخه
 همقافیه کلمې راوباسي او د قافیه توري دې په کې په نښه کړي .

لنډیز / ارزښاتي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښاتي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د شعر مطلب په خپله ژبه ولیکي .

درسي پلان : ۲۷

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې کورني کارونه وگوري او د تېر درس د ارزښاتي او نوي درس ته د مځونې په
 خاطر دې له ځینو داوطلبو زده کوونکو څخه وغواړي چې د شعر مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۵] مخ متن (شعر) له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزښاتي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښاتي وکړي .

یادونه : بنوونکی دې په راتلونکي درسي ساعت کې له زده کوونکو څخه تست واخلي او په ورپسې درسي ساعت کې دې د هنوی پر ستونزو ، له هنوی سره ، کار وکړي .

د کتاب مخ : ۱۶

عنوان : د شهر سرخ لویه جرگه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلاي اوولیکلای شي ؛

○ د جملو په تنظیمولو سره پاراګرافونه برابر کړای شي ؛

○ مرکب نومونه وښودلای شي ؛

○ د لویې جرگې د اهمیت په باره کې بحث وکولای شي .

درسي پلان : ۲۸

د تدریس طریقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له کوونکو څخه پوښتنې وکړي: "جرگه - مرکه څه ده؟ وایي ؟ جرگې - مرکې د څه له پاره کیږي؟ جرگو - مرکو ته څه وخت ضرورت پېښېږي؟ تاسو کله په کور- کلي کې سپین پېري او مشران لېدلي چې سره جرگه شوي وي؟ موږ څو ډوله جرگې لرو؟" زده کوونکي دې ځوابونه ووايي او بحث دې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۶] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۲] د مشق او تمرین د پړاو په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .
يادونه : ښوونکی دې په راتلونکي درسي ساعت کې له زده کوونکو څخه تست واخلې او په ورپسې درسي ساعت کې دې د هغوی پر ستونزو له هغوی سره کار وکړي .

درسي پلان : ۲۹

د تدريس طريقه

چمتووالي

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې وروسته ، د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۶] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې د درسي کتاب د [۱۶] مخ د متن د دریم پاراگراف جملې ، وړاندې وروسته ، پر توره تخته وليکي :

- له څه تنو مشرانو ، په تېره بيا ، د جمال خان او مير افغان نومونه د ملي مشري له پاره څو - څو ځله وړاندې شول خو ټولو ونه منله .
- د جرگې په نهمه ورځ بيا هم د مشر د ټاکنې له پاره بحث روان و .
- دښې جرگې اته ورځې پر له پسې غونډې وکړې خو مشران په کې کومې نتيجې ته ونه رسېدل .
- د شهر سرخ د زيارت ملنگ ، صابر شاه ، ته يو زلمی چې ډېر پوه ، هوښيار او زړور بنيادم و ، مناسب ښکاره شو .
- له نږدې کړوندې څخه يې د غنمو (يا د اورېشو) وړي راوشکول ؛
- صابر شاه له خايه پاڅېد ؛
- تاج يې ترې جوړ کړ ؛
- رايې وړل ؛
- زه د هېواد د مشري له پاره دا خوان ټاکم !
- د هغه خوان پر سريې کېښود او جرگې ته يې وويل :
- دا ټاکنه د ټولو مشرانو خوښه شوه او په يوه غږ يې ومنله .

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې دوه - دوه يا درې - درې تنه دې په گډه / په مشوره او مفاهمه له پاسنيو جملو څخه يو پاراگراف براه کړي . دغه واړه گروپونه دې خپل کارونه د سمونې له پاره يو بل ته ورکړي . په آخر کې دې يو زده کوونکی نوموړی پاراگراف د درسي کتاب له مخې ولولي ؛ نور دې ورسره خپل کارونه وگوري ؛ غلطۍ دې سمې کړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د تېرو درسونو په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۱۷

عنوان : د ونو - بوټو ناروغۍ

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای شي ؛
- د متن مطلب په خپله ژبه وويلای او وليکلای شي ؛
- مرکبې جملې وښودلای شي ؛
- د ونو - بوټو د ناروغيو او د هغو د مخنيوي په باره کې وړې - وړې مقالې وليکلای شي .

درسي پلان : ۳۰

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، يوه چينجنه مڼه يا انار يا کوم بل شی زده کوونکو ته وښيي او پوښتنه وکړي چې دغه مڼه (يا هر بل شی چې وي) ولې داسې ده ؟

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۷] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې لومړی د ساده - مستقلو جملو په باره کې ، چې دمخه ورباندې کار شوی ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي . بیا دې ښوونکی پر توره تخته یو مرکبه جمله ولیکي ؛ مثلاً :

ته لا نه وې راغلی چې هند کور ته ولاړ .

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي : " په پاسنۍ جمله کې څو فعلونه راغلي دي ؟ " زده کوونکي گوندې ووايي : " دوه . " ښوونکی دې پوښتنه وکړي : " دغه دوه فعلونه کوم - کوم دي ؟ " که زده کوونکو ستونزې لرلې ، ښوونکی یې دې ورته پخپله [راغلی ، ولاړ] په گوته کړي او کرښه دې ورلاندې وکارې . ښوونکی دې ووايي : " تاسو پوهېږئ چې [ساده جمله] یو فعل لري او کومه ساده جمله چې بشپړه معنا ولري [مستقلة جمله] یې بولي ؛ نو پر تورې تختې لیکلې جمله خو دوه فعلونه لري ، آیا ویلای شو چې دغه جمله له دوو ساده جملو څخه جوړه شوې ده ؟ " زده کوونکي گوندي ووايي : " هو . " ښوونکی دې پوښتنه وکړي : " د دې جملې لومړۍ برخه (ته لا نه وې راغلی چې ...) تاسو ته مکمله معنا درکوي او که په لوستلو/ اوریدلو یې د کومې بلې خبرې د اورېدلو انتظار لرئ ؟ " که زده کوونکو ستونزې لرلې ښوونکی دې پخپله جواب ووايي : " مکمله معنا نه لري ؛ د بلې خبرې د اورېدلو انتظار په کې شته . ښوونکی دې د پورتنی سوال او جواب نتیجه پر توره تخته ولیکي .

مرکبه جمله : هغه ده چې دوه یا تر ډېرو زیات فعلونه ولري .
یسادونه :

په وینا یا لیکنه کې ، ځینې وخت ، داسې جملې راځي چې ساده وي خو مستقلې نه وي . یعنې معنایې په یوه فعل باندې نه بشپړېږي . یا په بله ژبه ، د معنا د تکمیل له پاره یې دوو یا تر دوو زیاتو فعلونو ته ضرورت لیدل کېږي .

زده کوونکي يې دې کتابچو ته ورسوي .

اوس دې نو ښوونکی زده کوونکي پر دلو ووبشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه له متن څخه مرکبې جملې راوباسي . بیا دې دلې یو د بل کارونه وگوري . ښوونکی دې مرسته او سمونې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د تېرو درسونو په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .

درسي پلان : ۳۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې کورني کارونه وگوري او د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر دې له يوه يا دوو داوطلبو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۷] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له يوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د ونو - بوټو د ناروغيو په

باره کې خبرې وکړي ؛ له بل داوطلب زده کوونکي څخه دې وغواړي چې د ونو - بوټو د ناروغیو د مخنیوي په باره کې خپل معلومات ووايي . بیا دې بنوونکی د همدغو دواړو موضوعگانو عنوانونه پر توره تخته ولیکي :

- د ونو - بوټو ناروغۍ
- د ونو - بوټو د ناروغیو مخنیوی

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې دوه ډلې جوړې او د مقالو د لیکلو له پاره د خپلې خوښې موضوع انتخاب کړي . بنوونکی دې د مقالو اندازه او وخت وټاکي . بنوونکی دې نظارت او سمونه وکړي . که وخت و ، ځینې زده کوونکي دې خپلې مقالې ولولي .

لنډیز / ارزیابي

بنوونکی دې د پخوا غوندې ارزیابي وکړي .

د کتاب مخ :	۱۸
عنوان :	پټه خزانه
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي باید :
	<ul style="list-style-type: none"> ○ متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛ ○ د زمانې او مکان قیدونه او مرکب نومونه وښودلای شي ؛ ○ د متن په پای کې راغلی شعر یاد او پر نثر ولړولای شي ؛ ○ د پټې خزانه د اهمیت په باره کې واړه - واړه پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۳۲

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزښايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر نه زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : "ډېر داسې کتابونه شته چې د ليکوالانو او شاعرانو د ژوند او آثارو په باره کې معلومات لري؛ تاسو کله داسې کوم کتاب لېدلی دی؟ د داسې کوم کتاب په باره کې مو له چا څخه کله څه اورېدلي دي؟" زده کوونکي دې خواږه ووايي. ښوونکی دې ووايي: "زموږ نننۍ درس د همدغه ډول يوه کتاب په باره کې دی." بيا دې عنوان [پټه خزانه] پر توره تخته وليکي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۸] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۴] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزښايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د پټې خزانه د اهميت په باره کې د درسي کتاب د متن په مرسته واړه - واړه پاراگرافونه وليکي .

<p>۳ مشق او تمرین</p>	<p>- بنسوونکی دې زده کوونکي پر گروپونو وېشي او ورځخه دې وغواړي چې پخپلو کې مشوره او مفاهمه وکړي او د متن لنډيز په خپله ژبه وليکي، بنوونکي د ضرورت سره سم مرسته وکړي.</p> <p>- بنوونکی دې د گروپونو له استازو څخه وغواړي چې د خپلو گروپونو د کارونو نتيجه ، په نوبت سره، د ټولگي په وړاندې ولولي.</p> <p>- د کوم گروپ د کار نتيجه چې نسبتاً ښه او مکمله وي، بنوونکی دې هغه پر توره تخته وليکي. يا دې د هر گروپ له کار څخه مناسبې جملې پر توره تخته وليکي. مثلاً :</p> <div data-bbox="322 689 1057 1120" style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p>پروړدگاره! موږ ته په خپلې لارې باندې د تللو توفيق راکړه . پروړدگاره! موږ ته علم او پوهه راکړه چې دنيا او آخرت مو ورباندې روښانه شي . پروړدگاره! موږ ته هدايت وکړې چې د ميندو او پلرونو خدمت او عزت وکړو . پروړدگاره! زموږ په زړونو کې له انسان سره مينه او محبت پېدا کړې . پروړدگاره! پر موږ فضل او کرم وکړې چې خپل تعليم په برهاليتوب سره پای ته ورسوو .</p> </div> <p>- زده کوونکي يې دې له تورې تختې څخه کتابچو ته ورسوي.</p>
<p>۴ لنډيز/ ارزښاتي</p>	<p>- بنوونکی دې پر څو زده کوونکو د متن ځينې برخې ولولي .</p> <p>- بنوونکی دې د متن په اړه پوښتنې وکړي :</p> <p>○ پروړدگاره ، مهلت ، ذات ، ... څه ته وايي ؟</p> <p>○ علم د څه له پاره غواړئ ؟ ○ د متن لنډيز ووايي!</p> <p>کورنی کار: زده کوونکي دې د متن په شان وړې - وړې دعاگانې په خپلو کتابچو کې وليکي .</p>

درسي پلان : ۳۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې کورني کارونه وگوري او د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په غرض دې له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې په نوبت سره د پټې خزانې په باره کې د لوستل شوي متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۸] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی او کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] او [درسي پلان : ۲۲] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای کې راغلی شعر یاد کړي .

د کتاب مخ : ۱۹

عنوان : ښه دکاندار

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای او ولیکلای شي ؛

○ مرکبې جملې وښودلای او ولیکلای شي ؛

○ د جملو په ترتیبولو سره یا اګرافونه برابر کړای شي ؛

○ د دې قابل شي چې د متن د موضوع په باره کې یو د بل

د نظریو تایید یا تردید وکولای شي .

درسي پلان : ۳۴

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورني کار تر کتنې او د تېر درس تر ارزښایي وروسته ، نوي درس ته د مخونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " تاسو کله په سودا پسې بازار ته ځئ ؟ له څه ډول دوکانونو / دوکاندارانو څخه سودا کوئ ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۹] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۰] د مشق او تمرین غونډې کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکي دې د لومړنيو درسونو غونډې ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د د يوه ښه دکاندار د صفتونو په باره کې يو لنډ متن وليکي .

درسي پلان : ۳۵

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر د بحث له پاره پوښتنه وکړي : " که مو پام کړی وي ، د ځينو دوکاندارانو بازار ډېر سور وي ، خو د ځينو نورو په دوکانونو کې د سودا اخيستونکو گڼه گوڼه ډېره زياته وي ، ستاسو په نظر ، د دې کار وجه څه ده ؟ " زده کوونکي دې خپلې نظريې هوايي او بحث دې ورباندې وکړي .

پر متن کار کول

بنوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۱۹] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

بنوونکي او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۹] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د دکان د مال د تنظیمولو په باره کې پنځه - پنځه
مرکبې جملې وليکي .

د کتاب مخونه : ۲۰ - ۲۱

عنوان : مېرمن زينب

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي
- د جملو تش خايونه په ورکړای شويو کلمو او نښانيزو دڼو
کړای شي ؛
- د متن د شعر برخه په گډو آوازونو کې وويلای شي ؛
- ردیف ، قافیه ، د قافيې توري و گڼي وينودلای شي ؛
- د مېرمن زينب په باره کې ، اگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۳۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته
د مخونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " په یاد مو دي چې نازو انا
څوک وه ؟ موږ ته يې د يادگار په توگه څه پرېښي دي ؟ د نازو انا شعر د کوم کتاب
په وسيله موږ ته رارسېدلی دی ؟ د دغه کتاب ليکوال څوک دی ؟ " زده کوونکي دې
ځوابونه ووايي . ښوونکي دې ووايي : " موږ دغه ډول يوه بله شاعره هم لرو چې په ننني
درس کې به يې ولولو . " بيا دې د درس عنوان [مېرمن زينب] پر توره تخته وليکي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب پر متن له [۲۰] مخ څخه د [۲۱] مخ د شعر تر دویم بند / شپږمې کرښې پورې کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته څو داسې جملې وليکي چې ځينې ځايونه يې سپين / تش وي او په مقابل کې دې ورته په يوه چوکاټ کې هغه کلمې او عبارتونه وليکي چې په مربوطو خالي ځايونو کې کارېدلای شي . مثلاً :

ويارلې کارنامې

دينې علومو

پخپله

د رايجو

پياوړې

ډېرې

په

- موږ خپل مېواد کې نوميالی مېرمنې لرو .

- مېرمن زينب دخپل وخت ديني اوادبي علوموکتاونه لوستلي وو . •

- مېرمن زينب هم يوه شاعره وه .

- زينب د خپلې کورنۍ او دربار نجونو ته د تدريس کاوه .

- د پوهې او مېړانې يې راته يادگارونه پاتې دي .

ښوونکی دې زده کوونکي په ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه د جملو تش ځايونه د چوکاټ په کلمو ډک کړي . بيا دې د ډلو استازو ته بلنه ورکړي چې د خپلو کارونو نتيجه يې ټولگيوالو ته ولولي . په آخر کې دې له يوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د تورې تختې د جملو تش ځايونه د چوکاټ په کلمو ډک کړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ۳۷

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو د کتنې ، د تېر درس د ارزیابي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر پوښتنې وکړي : "د متن په پاتې برخه کې مو څه ولوستل ؟ د متن مطلب څه دی ؟" زده کوونکي دې خوابونه ووايي او بحث دې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۱] مخ د متن (شعر) پر پاتې برخه کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۸] د مشق او تمرین د پړاو د دویم گام په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزیابي

ښوونکی دې د لومړنیو درسونو په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د مېرمن زینب په باره کې د درسي کتاب د متن په مرسته پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۳۸

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې کورني کارونه وگوري او د تېر درس د ارزښتي او نوي درس ته د مخونې په غرض دې له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې خپلې مقالې ټولگي ته ولولي.

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۰ - ۲۱] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۶] د مشق او تمرين غونډې کار وکړي.

لنډيز / ارزښتي

ښوونکی دې د لومړنيو درسونو غونډې ارزښتي وکړي .

د کتاب مخونه : ۲۲ - ۲۴

عنوان : د ليک د ليکلو طريقه

د درسونو شمېر : ۳

مهدفونه : زده کوونکي بايد :

○ متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای او

وليکلای شي ؛

○ د متن د تصويرونو او د ليک د نمونې په باره کې خبرې

وکولای شي ؛

○ سرينې او پسینې وښودلای شي ؛

○ په طريقه برابر ليکونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۳۹

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزښتي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي : " که وغواړو چې خطونه مو ښه / پاڅه شي ، څه بايد وکړو ؟ " زده کوونکي دې . چې دغه مطلب يې په پنځم ټولگي کې لوستی ، ځوابونه ووايي او بحث دې وکړي . ښوونکي دې ووايي : " څنگه چې د خط ښه کول او پخول ځانگړې طريقې او اصول لري ، په همدې ډول ، خپلوانو ، دوستانو ، حکومتي او غيرحکومتي ادارو / دفترونو ته ليکونه ليکل او استول هم خاصې طريقې او اصول لري . زموږ نننۍ درس موږ ته د ليک د ليکلو طريقه رابښي . " ښوونکي دې د درس عنوان پر توره تخته وليکي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۲ - ۲۳] مخونو پر متن ، البته د ليک له ورکړای شوې نمونې څخه پرته ، کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکي دې لومړی ، د مستقلو او نامستقلو کلمو او ورسره - ورسره د مختارو او ورستارو په باره کې ، چې په تېرو ټولگيو کې ورباندې کار شوی ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي . زده کوونکي دې ځوابونه ووايي .

* د ښوونکي له پاره :

- مستقله كلمه هغه ده چې په يوازې خان هم معنا لري، لکه: مېړانه، نارينتوب او نور .
- نامستقله كلمه هغه ده چې په يوازې خان نه معنا کېږي، لکه: چې به، کې او نور.
- مختاری هغه نامستقله كلمه چې د بلې كلمې په سر کې راځي او د هغې معنا يا گرامري بڼه بدلوي، لکه: د [نا] مختاری چې د [روغ] د كلمې په سر کې راشي نو [ناروغ] شي چې بالکل بدله / بېله معنا لري .
- وروستاری هغه نامستقله كلمه ده چې د بلې كلمې په پای کې نښلي او معنا يا گرامري بڼه يې بدلوي، لکه: د [ونه] وروستاری چې د [کتاب] په كلمې پسې ونښلي نو [کتابونه] شي او د [کتاب] د كلمې له مفرد څخه جمع جوړ کړي .

بيا دې ښوونکي پر توره تخته دوه جملې وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي په جملو کې هغو کلمو ته پام وکړي چې کرښې ورلاندې کېدل شوې دي :

۱ - زموږ له کور څخه تر ښوونځي پورې دوه کېلومتره لاره ده.

۲ - احمد له محمود سره په زلمي پسې تللی دی .

ښوونکي دې له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي: " په لومړۍ جمله کې د [کور] او [ښوونځي] تر مستقلو کلمو دمخه کومې نامستقلې كلمې راغلې دي ؟ " زده کوونکي ښايي يې ووايي: " [له] او [تر] . " ښوونکي دې پوښتنه وکړي: " دغه راز، په همدې جمله کې د [کور] او [ښوونځي] تر مستقلو کلمو وروسته کومې نامستقلې كلمې راغلې دي ؟ " زده کوونکي ښايي ځواب ورکړي: " [څخه] او [پورې] . " ښوونکي

دې پوښتنه وکړي : " دغه نامستقلې کلمې ، د څه له پاره ، تر مستقلو کلمو وړاندې - وروسته راغلي دي ؟ " گوندې زده کوونکي ووايي چې په جمله کې مستقلو کلمو ته يوه له بلې سره ارتباط ورکوي . خو که زده کوونکو ستونزې لرلې ، ښوونکی دې ورته پخپله جواب ووايي . ښوونکی دې پر تورې تختې د لیکلې شوې دويمې جملې په باره کې هم همدغه ډول پوښتنې وکړي ؛ زده کوونکي دې ځوابونه ووايي . په آخر کې دې ښوونکی له يوه داوطلب زده کوونکي څخه وغواړي چې د پاسني سوال او جواب نتيجه ووايي . ښوونکی يې دې پر توره تخته وليکي :

<p>○ سرينې : هغه نامستقلې کلمې دي چې په يوه جمله کې تر مستقلو کلمو دمخه په جلا ډول راځي او هغو ته يوه له بلې سره ارتباط ورکوي؛ لکه:
[له، تر، په] او داسې نور .</p> <p>○ پسینې : هغه نامستقلې کلمې دي چې په يوه جمله کې تر مستقلو کلمو وروسته په جلا ډول راځي . هغو ته يوه له بلې سره ارتباط ورکوي؛ لکه: [څخه، پورې، سره، پسې] او داسې نور .</p> |
|---|

زده کوونکي يې دې کتابچو ته ورسوي .
اوس دې نو ښوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې يوه ډله دې [سرينې] او بله ډله دې [پسینې] له متن څخه راوباسي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجه د ټولگي په وړاندې ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي .

د کتاب مخ : ۲

عنوان : د نبوت پېلامه

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای اومفهوم يې په خپله ژبه وويلای شي؛

○ د متن لنډيز په خپله ژبه وليکلای شي ؛

○ بسيط نومونه وښودلای شي ؛

○ د نبوت د پېلامې په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۲

د تدریس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې تر مقدماتي فعاليتونو (سلام اچولو ، حال - احوال پوښتلو ، د ټولگي تر تنظيمولو او حاضرۍ اخيستلو) وروسته کورني کارونه وگوري او تېر درس دې ارزيايي کړي. بيا دې نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر له هغوی څخه پوښتنې وکړي: "د قرآن شريف کوم آيتونه تر ټولو دمخه نازل شوي دي ؟ دغه آيتونه د چا په وسيله او چېرته نازل شوي دي ؟ " زده کوونکي، په خپلو کې په مشوره او مفاهمه، ځوابونه وايي.

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲] مخ پر متن تر شپږم پاراگراف [نه ورباندې پوهېده .] پورې د تېر لوست د دويم پرلو د قدمونو په ښان کار وکړي .

درسي پلان : ۴۰

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو د کتنې او د تېر درس د ارزښاتي په خاطر له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي . دغه راز، نوي درس ته د هڅونې په خاطر دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب په [۲۳] مخ کې د لیک د نمونې په برسېرنه بڼه او په [۲۴] مخ کې د لیک د پاکټونو د تصویرونو په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۴] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۴۰] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزښاتي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزښاتي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن مطلب په خپله ژبه ولیکي .

درسي پلان : ۴۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتلو او د تېر درس تر ارزښاتي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۲ - ۲۴] مخونو د متن تر لوستلو وروسته د [۲۳] مخ د نمونه ليک پر متن کر وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې پر توره تخته خينې عنوانونه وليکي ؛ لکه : پلار ته ليک ، ماما ته ليک ، سربوونکي ته ليک ، ټولگيوال ته ليک او نور . له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې هر يو دې له دغو عنوانونو څخه يو عنوان خوښ کړي او د متن له لارښوونو سره سم دې د خپلې خوښې ليک وليکي . تر ټاکلي وخت وروسته دې زده کوونکي، په نوبت سره ، خپل ليکونه ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۲۵ - ۲۶

عنوان : د يوه شي پيدا کول

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
- داسې پوښتنې وکولای شي چې يوازې په [هو] يا [نه] سره جوابدلای شي ؛
- په ټاکلي وخت کې د څو پوښتنو په مرسته نامعلوم شيان پيدا او د يوې موضوع په باره کې بحث وکولای شي ؛
- په خپل چاپېريال کې شته شيان دښاري او په ساده - ساده ډياگرامونو کې يې وښودلای شي .

درسي پلان : ۴۲

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي: " تاسو چې کله له کورنيو کارونو څخه وزگار شئ ، نو په خپلو کې يا له نورو سره څه ډول لوبې کوئ ؟ تاسو کله داسې لوبې کړي دي چې په خبرو - اترو يا سوال او ځواب سره مو وړک شئ پيدا کړی وي ؟ " زده کوونکي دې ځوابونه ووايي . که کوم زده کوونکي د درسي کتاب په متن کې له معرفي شوي مشق يا کومې بلې لوبې ذکر وکړ ، ښوونکی دې هغه ته بلنه ورکړي چې د هغې په باره کې نورو ټولگيوانو ته معلومات ورکړي . که نه ، نو ښوونکی دې ووايي : " زموږ نننۍ درس د داسې يوې لوبې يا مشق په باره کې دی چې په نتيجه کې يې يو نامعلوم شی معلومېږي . " ښوونکی دې د درس عنوان پر توره تخته وليکي او ودې وايي : " راځئ ، ويې لولو چې دغه مشق يا لوبه څه ډول ترسره کېږي ! "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۵ - ۲۶] مخونو پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې زده کوونکي پر ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې دې يوه له بلې څخه داسې پوښتنې وکړي چې پوازي په [هو] يا [نه] سره ځوابدلاى شي . يعنې يوه ډله دې د بلې ډلې پوښتنو ته د [هو] يا [نه] په ويلو سره ځوابونه ووايي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا غونډې ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي .ې پ - بېلې شاوخوا کې د شته شيانو نومونه وليکي او هند
دې د ستونزو پ - س - نېندي کړي .

* دياگرام : يو طرح شوی شکل ب . يلا . دی چې د يوه شي د بېلابېلو برخو اړيکې
او څرنگوالی په لنډه توگه تشرېح کوي / بنسټ

درسي پلان : ۴۳

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته
د هڅونې په خاطر له څو داوطلبو زده کوونکو څخه وغواړي چې خپل کورني کارونه
ټولگي ته ولولي او له نورو زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د هغو په باره کې خپلې
نظريې ووايي او بحث وکړي .

پر متن کار کول

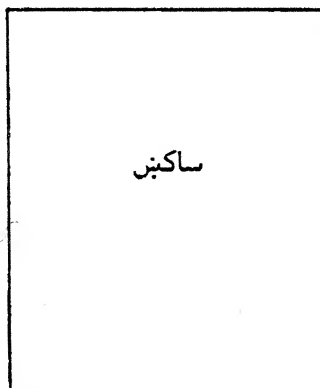
بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۵ - ۲۶] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

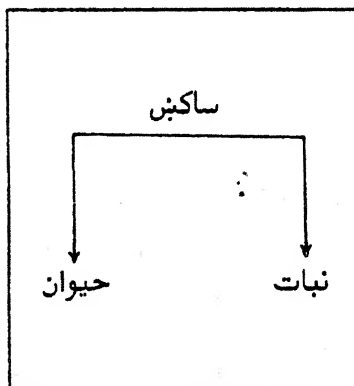
بنوونکی دې ، لومړی ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " ست څه ته وايي ؟ ست
په څو ډوله دی ؟ اصلی ست څه ته وايي ؟ فرعی ست څه ته وايي ؟ په رياضي کې
له ستونو سره څنگه کار کوئ ؟ " زده کوونکي دې ځوابونه ووايي .

* که د ستونو په سلسله کې د پښتو بنوونکي څه ستونزې لرلې ، نو مخکې له
مخکې دې ، د رياضي له بنوونکي سره په تماس کې شي .

په دویم گام کې دې بنوونکی زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې یوه ډله دې درسي کتاب د [۲۵] او [۲۶] مخونو په متن کې د راغلي مثال پوښتنې یوه- یوه په نوبت سره ، ولولي او ډله ډله دې ، په نوبت سره ، د هغو خوابونه ووايي. بنوونکی دې پوښتنې او خوابونه ، قدم په قدم : د ډیاگرام په شکل ، پر توره تخته وليکي . مثلاً ، یوه ډله دې د متن د مثال لومړۍ پوښتنه ولولي : " ساکنډ دی ؟ " ډله ډله دې خواب ولولي : " هو . " بنوونکی دې ووايي . " کوم شی چې موږ یې پیدا کول غواړو ، ساکنډ دی . " او د [ساکنډ] کلمه د تورې تختې په پاسني منځنۍ برخه کې لیکي:

ورپسې دې لومړۍ ډله دویمه پوښتنه ولولي : " حیوان دی ؟ " دویمه ډله دې ولولي : " نه . " بنوونکی دې د [ساکنډ] د کلمې لاندې کرښه وکارې او د یوه سر او بل سر لاندې یې د [نبات] او [حیوان] کلمې وليکي :

له زده کوونکو څخه دې پوښتنه وکړي چې د [ساکنډ] د کلمې لاندې یې کړبنه ولې وکښله او بیا یې د کړبنې د یوه سر او بل سر لاندې د [نبات] او [حیوان] کلمې د څه له پاره ولیکلې ؟ که زده کوونکو ستونزې لرلې ، ښوونکی دې پخپله ورته توضیح ورکړي او ودې وایي چې ټول ساکنډ د [نبات] او [حیوان] په دوو ډلو کې راځي .
 یا په بله ژبه ، د [ساکنډ] په اصلي ست یا ډله کې د [نبات] او [حیوان] دوه فرعي ستونه یا ډلې شاملې دي ؛ کوم شی چې موږ یې پیدا کول غواړو ، هغه که [حیوان] نه دی نو [نبات] خو خامخا دی ، ځکه چې ټول ساکنډ یا د نبات او یا د حیوان په ډلو کې راځي او بس .
 ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۶] مخ پر ډیاگرام تر پایه پورې په همدې ډول کار وکړي .

لنډیز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۴۴

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۵ - ۲۶] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د دغې لوبې مختلف مشقونه ترسره کړي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخونه : ۲۷ - ۲۸

عنوان : خیریه ټولنې

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای، مطلب یې په خپله ژبه وویلای او د تصویر

په باره کې خبرې وکولای شي ؛

○ د جملو په تنظیمولو/ ترتیبولو سره پاراګراف برابرکړای شي

○ د مفرد نومونو جمع او د جمع نومونو مفرد وښودلای شي؛

○ د خیریه ټولنو په باره کې خپل معلومات د پاراګرافونو په

شکل ولیکلای شي ،

○ له نورو منابعو څخه معلومات راټول او ولیکلای شي.

درسي پلان : ۴۵

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په

خاطر له خپل نوښت څخه کار واخلي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب پر متن له [۲۷] مخ څخه د [۲۸] مخ د دويمی کړښي تر پایه پورې کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۹] د مشق او تمرين غونډې کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا غونډې ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د کوم کتاب ، مجلې يا اخبار څخه کوم معلوماتي خبر يا موضوع ولولي او په خپلو کتابچو کې يې دې وليکي .

درسي پلان : ۴۶

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورني کار د کتنې ، د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر له خينو زده کوونکو څخه غواړي چې خپل کورني کارونه ولولي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکی دې د درسي کتاب د [۲۸] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه ، لومړی ، د مفرد او جمعې نوم په باره کې ، چې په

تېرو ټولگيو کې ورباندې کار شوی، پوښتنې وکړي .

* د ښوونکي له پاره :

- مفرد نوم هغه دی چې يوازې په يوه شخص يا شي باندې دلالت وکړي ؛
لکه : ښوونکی ، زده کوونکی ، ډيوه ، قلم او نور .
- جمع نوم هغه دی چې تر يوه زياتو اشخاصو يا شيانو باندې دلالت وکړي ؛
لکه : ښوونکي ، زده کوونکي ، ډيوې ، قلمونه او نور .

بيا دې ښوونکي زده کوونکي پر دوو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې يوه ډله دې مفرد نومونه او بله دې جمع نومونه له متن څخه راوباسي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجې، په نوبت سره، ټولگي ته ولولي . ښوونکی يې دې پر توره تخته وليکي .
بيا دې ښوونکي له تورې تختې څخه په نوبت سره يو - يو نوم ولولي او له يوه - يوه زده کوونکي څخه دې وغواړي چې د هغه نوم مفرد يا جمع شکل ووايي او پر توره تخته يې په مقابل کې ورته وليکي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا غوندې ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې لس مفرد او لس جمع نومونه وليکي .

درسي پلان : ٤٧

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتلو او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته

د هڅونې په غرض له زده کونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [۲۸] مخ د تصویر په باره کې خبرې وکړي او خپلې نظریې ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۷ - ۲۸] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې پر توره تخته ولیکي :

خیریه ټولنه
مرستون
د وینې بانک
روغتون
سره میاشت

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د خپلې خوښې پر موضوع څو پاراگرافونه ولیکي .
بیا دې زده کوونکي هغه په نوبت سره ټولگي ته ولولي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

مشق او تمرین :

په لومړۍ گام کې دې ښوونکي، لومړۍ، د [نوم] په باره کې، چې په تېرو نېټليو کې ورباندې کار شوی دی، پوښتنې وکړي؛ زده کوونکي دې ځوابونه ووايي .

* د ښوونکي له پاره :

نوم : هغې کلمې ته وايي چې د يوه شي نوم څرگندوي ؛ لکه : محمود ، فاطمه ، افغانستان ، اوبه ، عقل ، پړانگ او داسې نور .

بيا، دې ښوونکي پر توره تخته ځينې نومونه وليکي او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې ووايي دغه نومونه له څو - څو کلمو يا توکو (برخو) څخه جوړ شوي دي؟

مکه ، غار ، ابراهيم

زده کوونکي ښايي ووايي : "له يوې - يوې کلمې څخه جوړ شوي دي؛ نور توکي نه لري. ښوونکي دې پر توره تخته وليکي :

هغه نوم چې له يوه لفظي توکي (برخې) څخه جوړ شوی وي، بسيط (ساده) نوم بلل کېږي .

زده کوونکي يې دې کتابچو ته نقل کړي .
که وخت و ، ښوونکي دې د همدې پړاو په دويم گام کې ، زده کوونکي پر گروپونو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې له لوستل شوي متن څخه بسيط نومونه راوباسي او په کتابچو کې يې وليکي . د گروپونو استازي دې د خپلو خپلو کارونو نتيجه د ټولگي په

د کتاب مخ : ۲۹

عنوان : د يوه رانده ماشوم هيله

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلاى شي ؛
- د متن لنډيز وليکلاى شي ؛
- ساده صفتونه او مشخص نومونه وښودلاى شي ؛
- د خپلو هيلو او غوښتنو په بساره کې وړې - وړې ادبي توپې / پارچې وليکلاى شي .

درسي پلان : ۴۸

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکى دې د تېر درس تر ارزيايې وروسته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه د رڼدو ، کڼو ، گونگيانو او داسې نورو معيوبو کسانو په باره کې پوښتنې وکړي چې هغوى څه غوښتنې او ارمانونه لري . زده کوونکي دې په دې باره کې خپل معلومات او نظريات ووايي او بحث دې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکى او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۹] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکى او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۴] او [درسي پلان : ۱۱] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار زده کوونکي دې د خپلو هیلو او غوښتنو په باره کې وړې - وړې ادبي
توتې / پارچې وليکي .

درسي پلان : ۴۹

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتلو وروسته د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د
هڅونې په خاطر له ځینو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن لنډيز او مطلب په خپله
ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۹] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان ۱۰] د همدې پړاو په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۳۰

عنوان : کابل

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای شي او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- ساده - مستقلې جملې او مرکب نومونه وښودلای ! ولیکلای شي ؛
- د هېواد د مرکز (کابل) په باره کې خپل معلومات د وړو - وړو مقالو په بڼه ولیکلای شي ؛
- له نورو منابعو څخه معلومات راټول او ولیکلای شي .

درسي پلان : ۵۰

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزیابی وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " زموږ هېواد څه نومېږي ؟ زموږ د هېواد لوی ښارونه کوم دي ؟ زموږ د هېواد مرکز ته څه وایي ؟ " ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې د هېواد د مرکز په باره کې خپل معلومات ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۰] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱۹] د مشق او تمرین غوندې کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې ، که په کورونو کې راديو يا تلويزيون لري ، د خپلې خوښې پروگرامونه واورې ! وگوري او له هغو څخه دې يو په زړه پورې مطلب په کتابچو کې وليکي. کوم زده کوونکي چې دغه وسيلې نه لري ، د راديو او تلويزيون په باره کې دې پخپله خوښه پنځه-پنځه ساده - مستقلي جملې وليکي .

درسي پلان : ۵۱

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۰] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۲] د مشق او تمرین غوندې کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورني کار : زده کوونکي دې د هېواد د مرکز (کابل) په باره کې وړې - وړې مقالې وليکي .

د کتاب مخونه : ۳۱ - ۳۲

عنوان : مطبوعات

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای، مطلب يې په خپله ژبه وويلای او دتصوير په باره کې خبرې وکولای شي ؛
- ورکړای شوې کلمې اوعبارتونه دجملو يا پاراگراف په تشو خايونو کې خای په خای کړای شي ؛
- سړينې او پسينې وښودلای شي ؛
- د مطبوعاتو په باره کې خپل معلومات د پاراگرافونو په بڼه وليکلای شي .

درسي پلان : ۵۲

د تدريس طريقه :

چمتووالی :

ښوونکي دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " څنگه کولای شو چې د خپل

وطن او دنیا له حال - احوال څخه ځانونه خبر کړو ؟ کوم شيان له موږ سره ، زموږ د معلوماتو په زياتولو کې مرسته کولای شي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۱ - ۳۲] مخونو پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۶] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .
ښوونکی کولای شي دغه مشق د جملو پر ځای په پاراگراف کې تطبیق / عملي کړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د مطبوعاتو په باره کې واړه - واړه پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۵۳

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د مخونې په خاطر له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [۳۲] مخ د تصویر په باره کې ، په نوبت سره ، خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۱ - ۳۲] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۹] د مشق او تمرین غوندې کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا غوندې ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۳۳

عنوان : عبدالقادر خان خټک

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د متن په پای کې راغلې څلوریزه پر نثر وپړولای شي ؛
- مجرد نومونه وښودلای شي ؛
- د یوې موضوع په باره کې تبصره وکولای شي ؛
- د عبدالقادر خان خټک په باره کې خپل معلومات د وړو - وړو مقالو په بڼه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۵۴

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه وغواړي چې د پښتو د پخوانیو شاعرانو په باره کې په نوبت سره خپل معلومات ووايي او بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۳] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۹] د مشق او تمرین غونډې کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا غونډې ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای کې راغښې څلوریزه پر نثر واړوي او یاده یې دې کړي .

یادونه : ښوونکی دې په راتلونکي درسي ساعت کې له زده کوونکو څخه تست واخلي او په ورپسې درسي ساعت کې دې د هغوی پر ستونزو، له هغوی سره، کار وکړي .

درسي پلان : ۵۵

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه وغواړي چې د پښتو د پخوانیو یا اوسنیو شاعرانو یوه - یوه قطعه یا څلوریزه یا کوم شعر له یاده ووايي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۳] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی دې زده کوونکي پر ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه د عبدالقادر خان خټک په باره کې وړې - وړې مقالې وليکي . د ډلو استازي دې د خپلو کارونو نتيجې ټولگي ته ولولي . د کومې ډلې استازی چې د خپل کار نتیجه ولولي ، نورې ډلې دې ورباندې تبصرې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ :	۳۴
عنوان :	نارينتوب
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي بايد .
	○ شعر د شعر په انداز ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
	○ شعر په گډو آوازونو کې وويلای شي ؛
	○ شعر پر نثر واړولای شي ؛
	○ قافيه ، دقافيې توري ، دقافيې کلمې او ريډف وښودلای شي ؛
	○ د نارينتوب د اهميت په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي

درسي پلان : ۵۶

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له

زده کوونکو څخه د ځينو اخلاقي ارزښتونو ، لکه : رښتينولي ، اخلاص ، ايثار ، عدل ، همت ، صبر ، ښه نيت او داسې نورو په باره کې پوښتنې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۴] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۷] د مشق او تمرين په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د نارينتوب د اهميت په باره کې پاراگرافونه وليکي .

درسي پلان : ۵۷

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په غرض ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب يا له هغه څخه پرته کوم بل شعر په گډو آوازونو کې ووايي / ولولي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۴] مخ متن له سره ولولي .

وراندې ولولي او پر توره تخته يې دې وليکي . که ضرورت و ، زده کوونکي يې دې کتابچو ته نقل کړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې پر څو زده کوونکو د متن ځينې برخې ولولي . بيا دې په وار سره پوښتنې وکړي :

- وپر ، نبوت ، ذکر او فکر څه ته وايي ؟
- ساده يا بسيط نوم څه ډول نوم ته وايي ؟
- رسول الله صلى الله عليه وسلم ته جبرائيل څه وويل ؟
- د لوستل شوي متن لنډيز ووايي !

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه په کورونو کې ولولي او بسيط نومونه دې ورڅخه په کتابچو کې ليکي .

درسي پلان : ۳

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن په پاتې برخه کې يې څه لوستي دي ، هغه په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې لومړی د درسي کتاب د [۲] مخ د متن پر پاتې برخه د تېر لوست په شان کار وکړي او بيا دې ټول متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۶] د مشق او تمرین غوندې کار وکړي.

لنډیز / ارزیابي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

د کتاب مخ : ۳۵

عنوان : هر څه په یوه حساب کېږي

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای اومطلب یې په خپله ژبه وویلای او ولیکلای شي ؛

○ د متن لنډیز ولیکلای شي ؛

○ مرکبې جملې وویلای / ولیکلای شي ؛

○ د حسابي چارو د اهمیت په باره کې یو د بل د نظریو

تأیید یا تردید وکولای شي .

درسي پلان : ۵۸

د تدریس طریقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر یوه معما

ووايي : " یو قاضي دی ، یوه یې ښځه ، یو مفتی دی ، یوه یې لور . څلور واړه درې

منې لري . څنگه کېدای شي چې روغې - روغې يې په خپلو کې سره ووېشي ؟ "

زده کوونکي دې بحث وکړي او جوابونه دې ووايي . گوندې زده کوونکي ووايي : " که د مفتي لور د قاضي ښځه وي ، نو دوی اصلاً درې کسان دي چې په دې حساب هر یوه ته روغه - روغه مڼه رسېږي . " که زده کوونکو جواب ونه ویلای شو ، د بحثونو په پای کې دې ښوونکی مرسته وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۵] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .

درسي پلان : ۵۹

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنیو کارونو تر کتبی او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، د رحمان بابا دا بیت پر توره تخته وليکي :

دلته دم او قدم ، دواړه ، په حساب دي

پل غلط له لارې مه ږده بې حساب .

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د شاعر د پیغام په باره کې خپلې نظریې ووايي
او بحث پرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۵] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۰] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزیابي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزیابي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې پنځه - پنځه مرکبې جملې ولیکي .

د کتاب مخونه : ۳۶ - ۳۷

عنوان : ښه خواږه

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي باید :

○ متن ولوستلای ، مطلب یې په خپله ژبه وویلای او د

تصویرونو په باره کې خبرې وکولای شي ؛

○ مشتق نومونه او د هغوی ریښې وښودلای شي ؛

○ د جملو په تنظیمولو / ترتیبولو سره پاراګراف برابر کړای

شي ؛

○ د یوه شي یا یوې موضوع په باره کې تبصرې وکولای شي

○ د ښو خورو د اهمیت او ډولونو په باره کې پاراګرافونه

ولیکلای شي .

درسي پلان : ٦٠

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د درسي کتاب د [٣٦] مخ د تصويرونو په باره کې خبرې وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [٣٦] مخ څخه د [٣٧] مخ تر لومړي پاراگرافه پورې پر متن کار وکړي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې لومړی د ساده او مرکبو نومونو په باره کې ، چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي . بيا دې پر توره تخته ځينې مشتق نومونه وليکي ؛ مثلاً :

مشتق نومونه	{	ارتيا
		راتگ
		سريتوب
		ناروغي

ښوونکی دې د تورې تختې کلمو ته اشاره وکړي او له زده کوونکو څخه دې پوښتنې وکړي: " د دې کلمو له کومو برخو څخه اصلي معنا اخلي ؟ مستقلې برخې يې کومې دي ؟ نامستقلې برخې يې کومې دي ؟ مستقلو برخو ته يې څه وايي ؟ نامستقلو برخو

ته يې څه وايي ؟ د کلمو دغه مستقلې او نامستقلې برخې څه ډول سره يوځای شوی دي ، يعنې مشتق نومونه يې څنگه جوړ کړي دي ؟ " که زده کوونکو ستونزې لرلې ، بنوونکی دې پخپله ځوابونه ووايي او پر توره تخته يې دې وليکي :

* د بنوونکي له پاره :

مستقل برخې :	نامستقلې برخې :	د يوځای کېدلو / جوړېدلو طريقه :
$\left\{ \begin{array}{l} \text{اړ} \\ \text{تگ} \\ \text{سړی/ي} \\ \text{روغ} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{تيا} \\ \text{را} \\ \text{توب} \\ \text{نا ... ي} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{مختاری او} \\ \text{وروستاري} \end{array} \right.$
		ريښه + مختاری = مشتق نوم مختاری + ريښه = ريښه + وروستاری = مختاری + ريښه + وروستاری =

بنوونکی دې د نتيجې په توگه پر توره تخته وليکي :

○	مشتق / جوړ شوی نوم هغه دی چې له ريښې سره د مختاري / وروستاري او يا د دواړو د يو ځای کېدو په نتيجه کې جوړېږي ، لکه : ناروغي ، راتگ ، سړيتوب او
○	د مشتق نوم ريښه ، د مشتق نوم هغه برخه ده چې د مشتق نوم اصلي معنا ورڅخه اخيستل کېږي ، لکه : د [ناروغي ، راتگ ، سړيتوب] د مشتقو نومونو اصلي معنا له [روغ ، تگ ، سړی] څخه اخيستل کېږي او همدغه [روغ ، تگ ، سړی] د مشتقو نومونو ريښې دي .

په دريم گام کې دې بنوونکی زده کوونکي پر ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواوي چې په خپلو کې په مشوره او مفاهمه له متن څخه مشتق نومونه راوباسي . د ډلو استازي دې په نوبت سره د خپلو کارونو نتيجې پر توره تخته وليکي او په هغو کې دې ريښې ، مختاري او وروستاري په گوته کړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي .

درسي پلان : ٦١

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د کورنی کار د کتنې د تېر درس د ارزيايي او نوي درس ته د هڅونې په خاطر له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " خلک ولې مدام يو ډول خواړه نه خوري؟ د خورو په برابرولو کې بايد کومو تکو ته پام وشي ؟ ستاسې په فکر ، ښه خواړه کوم دي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [٣٧] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي.

مشق او تمرين

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ٢٩] د مشق او تمرين په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۶۲

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۶ - ۳۷] مخونو متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

ښوونکی دې پر توره تخته وليکي :

پروتين
کاربوهيدريت (قند)
ويتامين
د ښو خوړو اهميت

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د دغو موضوعگانو په انتخابولو سره ډلې جوړې کړي او د هغو په باره کې دې پاراگرافونه وليکي . د هرې ډلې استازی دې د خپل کار نتيجه ټولگي ته ولولي ؛ نورې ډلې دې ورباندې تبصرې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۲۸

عنوان : د سبا فکر

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د متن په پای کې راغلی شعر پر نثر واړولای شي ؛
- مشتق نومونه او د هغوی ریښې وښودلای شي .
- د نیکمرغه راتلونکي د اهمیت په باره کې وړې - وړې مقالې ولیکلای شي .

درسي پلان : ۶۳

د تدریس طریقہ

چمتووالی :

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزښتپې وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي : " تاسو د څه له پاره هر ورځ ښوونځي ته راځئ او خپل کورني کارونه هم په خپل وخت ترسره کوئ ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۲۸] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۶۰] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د متن په پای کې راغلی شعر پر نثر واړوي .

درسي پلان : ٦٤

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکي دې د کورنیو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، د رحمان بابا دا بیت پر توره تخته ولیکي :

د ځوانۍ عمر دې تېر شو په غفلت کې
په پیری کې به څه زېرمه د محشر کړې ؟

او له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د دې بیت د پیغام په باره کې خبرې او بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [٣٨] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

ښوونکي دې پر زده کوونکو د نیکمرغه راتلونکي د اهمیت په باره کې مقالې ولیکي او په نوبت سره یې دې ورباندې د ټولګي په وړاندې ولولي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۳۹ - ۴۰

عنوان : هيضه

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي بايد :

○ متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه ووييلای او

وليکلای شي ؛

○ د يوه شي يا يوې موضوع په باره کې خپلې نظريې او

معلومات ووييلای / تبصرې وکولای شي ؛

○ ساده ، مرکب او مشتق قيدونه وښودلای شي ؛

○ د هيضې د زياتونو او له هيضې څخه د ژغورنې په باره

کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۶۵

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، له

زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : " ساري ناروغۍ څه ډول ناروغۍ دي ؟ د ځينو ساري

ناروغيو نومونه واخلي . څنگه کولای شو د ساري ناروغيو مخه ونيسو ؟ "

مشق او تمرین :

ښوونکي او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۱] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې نننۍ درس هم د تېر درس په شان ارزيايي کړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د نېوت د پیل په باره کې ، د متن په مرسته ، پاراګرافونه ولیکي .

د کتاب مخ :	۳
عنوان :	عملي تعلیم
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي باید :
	○ متن ولوستلای شي ؛
	○ د متن مطلب او مفهوم په خپله ژبه وویلای شي ؛
	○ ساده او مرکب صفتونه وښودلای شي ؛
	○ د عملي تعلیم په باره کې مدلل بحث وکولای شي .

درسي پلان : ۴

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د کورنیو کارونو تر کتلو او د تېر درس تر ارزيايي کولو وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په غرض له زده کوونکو څخه پوښتنه وکړي : " که یو

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳۹] مخ پر متن کار وکړي .

مشتق او تمرین

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه لومړی د قید ، د کلمې د ریښې او د ساده ، مشتق او مرکب نوم په باره کې . چې په تېرو درسونو کې ورباندې کار شوی ، پوښتنې وکړي . بیا دې لاندې جملې پر توره تخته ولیکي :

پرون چهرته وې ؟
تورې تختې ته مخامخ کښنه .
ورمه ورځ هم ښوونځي ته نه وې راغلی .

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې په دغو جملو کې هغو کلمو او عبارتونو ته څیر شي چې کرښې ورلاندې کښلې شوې دي . ښوونکی دې پوښتنې وکړي : " [پرون] مستقله کلمه ده او که نامستقله ؟ د [مخامخ] د کلمې له کومې برخې څخه اصلي معنا اخیستل کېږي ؟ د [ورمه ورځ] عبارت او د [ښوونځي] کلمه له کومو - کومو مستقلو کلمو څخه جوړه شوې ده ؟ " ښوونکی دې د دغو پوښتنو او ځوابونو نتیجه پر توره تخته ولیکي :

- ساده قید هغه دی چې له یوې مستقلې کلمې څخه جوړ شوی دي ؛ لکه : نن ، پرون ، تېر او داسې نور .
- مشتق قید هغه دی چې د یوې مستقلې کلمې له اوبتنې ښې څخه جوړ شوی وي او معنا یې له ریښې څخه اخیستل کېږي ؛ لکه : مخامخ ، وروستی ، پاسنی او داسې نور .
- مرکب قید هغه دی چې له دوه مستقلو کلمو څخه جوړ شوی وي . البته نامستقله کلمه یې هم په جوړښت کې برخه اخیستلای شي ؛ لکه : تېرکال ، ورمه ورځ ، ژر تر ژره او داسې نور .

زده کوونکي يې دې کتابچو ته ورسوي .
 په دریم گام کې دې بنوونکی زده کوونکي پر دېو ډلو ووېشي او ورڅخه دې وغواړي چې
 په خپلو کې په مشوره او مفاهمه ، یوه ډله ساده ، بله ډله مشتق او درېمه ډله مرکب
 قیدونه له متن څخه راوباسي ، یا دې دا ډول کلمې له خپله خانه ولیکي . د ډلو استازي
 دې د خپلو کارونو نتیجې ، په نوبت سره ټولگي ته ولولي او ډلې دې یو د بل په کارونو
 تبصرې وکړي .

لنډیز / ارزیابی

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزیابی وکړي .
 کورنی کار : زده کوونکي دې د متن پاتې برخه ولولي . ځینې دې د هیڅې د زیانونو
 په باره کې او ځینې نور دې له هیڅې څخه د ژغورنې په باره کې
 پاراگرافونه ولیکي .

درسي پلان : ۶۶

د تدریس طریقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورني کار تر کتنې وروسته ، د تېر درس د ارزیابی او نوي درس ته د
 هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه وغواړي چې د متن مطلب په خپله ژبه ووايي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکی دې د درسي کتاب د [۴۰] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۶۵] د مشق او تمرین په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : د متن مطلب په خپله ژبه وليکي .

درسي پلان : ٦٧

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورني کار تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې له پاره پخپله څه ابتکار وکړي . يا دې له ځينو زده کوونکو څخه وغواړي چې خپل کورني کارونه ټولگي ته ولولي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکی دې د درسي کتاب د [٣٩ - ٤٠] متن له سره ولولي .

مشق او تمرين

بنوونکی دې پر توره تخته وليکي :

- د هيضې نېنې - نېنې
- د هيضې مخنيوی
- پر هيضه اخته بنيادم بايد څه وکړي ؟

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د موضوعگانو په انتخابولو سره ډلې جوړې کړي او په خپلو کې په مشوره او مفاهمه پاراگرافونه وليکي . د ډلو استازي دې په نوبت سره د خپلو کارونو نتيجه ټولگي ته ولولي . نورې ډلې دې ورباندې تبصرې وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکي دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ :	۴۱
عنوان :	تراکتور
د درسونو شمېر :	۱
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	○ متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
	○ ساده او مرکبي جملې وويلای او وليکلای شي ؛
	○ د صنعت د ارزښت په باره کې پاراگرافونه وليکلای شي .

درسي پلان : ۶۸

د تدريس طريقه

چمتووالی :

ښوونکي دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر پخپله څه نوبت وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکي او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۱] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۰] او [درسي پلان : ۱۹] د مشقونو او تمرینونو په شان کار وکړي .

لنډیز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د صنعت د ارزښت په باره کې واړه - واړه پاراگرافونه وليکي .

د کتاب مخ :	۴۲
عنوان :	انساندوستي
د درسونو شمېر :	۲
هدفونه :	زده کوونکي بايد :
	○ متن ولوستلای او مطلب يې په خپله ژبه وويلای شي ؛
	○ ساده او مرکب صفتونه وښودلای شي ؛
	○ د يوې موضوع په باره کې يو د بل دنظريو تأييد يا ترديد وکولای شي ؛
	○ د انساندوستي په باره کې ورې - ورې مقالې وليکلای شي .

درسي پلان : ۶۹

د تدريس طريقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د کورني کار تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، پخپله ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۲] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۴] د مشق او تمرین غوندې کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۷۰

د تدريس طريقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، پر توره
تخته وليکي :

ډېر تفاوت دی په انسان کې د معنا په لحاظ

واړه مشغول دي، ځينې خان، ځينې جهان جوړوي

له زده کوونکو څخه دې وغواړي چې د بهت د معنا ، مقصد او پېغام په باره کې خپلې
نظريې ووايي او سره بحث وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۲] مخ متن له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی دې پر زده کوونکو د انسان دوستۍ په باره کې وړې - وړې مقالې ولیکي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخ : ۴۳

عنوان : مولانا قيام الدين خادم

د درسونو شمېر : ۲

هدفونه : زده کوونکي بايد :

- متن ولوستلای ، مطلب يې په خپله ژبه وويلاى شي ؛
- د زمانې او مکان قیدونه وښودلای شي ؛
- ساده او مرکب نومونه وښودلای شي ؛
- د مولانا قيام الدين خادم په باره کې وړې - وړې مقالې وليکلای شي .

درسي پلان : ۷۱

د تدريس طريقه

چمتووالی :

بنوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر، پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۳] مخ پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۴] د همدې مرحلې په شان کار وکړي.

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې له درسي کتاب څخه په استفادې سره د مولانا خادم په باره کې وړې - وړې مقالې وليکي .

درسي پلان : ۷۲

د تدريس طريقه

چمتووالی

بنوونکی دې د کورنيو کارونو تر کتنې او د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له خپل نوبت څخه کار واخلي .

پر متن کار کول

بنوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب [۴۳] مخ له سره ولولي .

مشق او تمرین

بنوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲] او [درسي پلان : ۲۲] د مشقونو او تمرینونو په شان کار وکړي .

لنډيز / ارزيايي

بنوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

د کتاب مخونه : ۴۴ - ۴۵

عنوان : د خبر رسولو وسیلې

د درسونو شمېر : ۳

هدفونه : زده کوونکي باید :

- متن ولوستلای او مطلب یې په خپله ژبه وویلای شي ؛
- د جملو تش خایونه پک کړای شي ؛
- د جملو په تنظیمولو سره پاراګرافونه ورغولای شي ؛
- ساده او مرکب قیدونه وپنودلای شي ؛
- د خبر رسولو د وسیلو د ارزښت په باره کې پاراګرافونه ولیکلای شي .

درسي پلان : ۷۳

د تدریس طریقه

چمتووالی :

ښوونکۍ دې د تېر درس تر ارزیابي وروسته ، نوي درس ته د هڅونې په خاطر ، له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي : "تاسو د خپلو دوستانو له حال - احوال څخه څنگه خبرېږئ ؟ له خپل حال - احوال څخه خپل دوستان څنگه خبروئ ؟ ورځپاڼه / راډیو / تلویزیون څه شی دی ؟ دغه وسیلې خلک د څه له پاره کاروي ؟ "

پر متن کار کول

ښوونکۍ دې د درسي کتاب د [۴۴] څخه د [۴۵] مخ د لومړي پاراګراف تر پایه پورې پر متن کار وکړي .

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۳۶] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډیز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

درسي پلان : ۷۴

د تدریس طریقه

چمتووالی

ښوونکی دې د تېر درس تر ارزيايي وروسته ، نوي درس ته د زده کوونکو د هڅونې په خاطر پخپله څه ابتکار وکړي .

پر متن کار کول

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۴۵] مخ د متن پر پاتې برخه کار وکړي.

مشق او تمرین

ښوونکی او زده کوونکي دې د [درسي پلان : ۲۹] د مشق او تمرین په شان کار وکړي.

لنډیز / ارزيايي

ښوونکی دې د پخوا په شان ارزيايي وکړي .

کورنی کار : زده کوونکي دې د خبري وسیلو د ارزښت په باره کې پاراگرافونه ولیکي.

ښوونکی تاسو ته د یوه بوټي په باره کې یوازې معلومات درکړي، ښه به یې وپېژنئ او که پخپله هغه بوټی هم له ځان سره ټولګي ته راوړي او درته تشریح یې کړي ؟ " زده کوونکي دې پرې بحث وکړي . یو د بل خبرې دې تأیید یا رد کړي ، ښوونکی دې ورسره د نظریو په توضیح کې مرسته وکړي .

پر متن کار کول :

ښوونکی او زده کوونکي دې د درسي کتاب د [۳] مخ پر متن تر پایه پورې لکه پخوا په شان کار وکړي .

مشق او تمرین :

په لومړي ګام کې دې ښوونکی، لومړی د صفت په باره کې ، چې په تېرو ټولګیو کې ورباندې کار شوی دی ، پوښتنې وکړي . زده کوونکي دې ځوابونه ووايي .
* د ښوونکي له پاره :

صفت ، هغه کلمه ده چې د نوم څرنگوالی ښيي .

بیا دې ښوونکی پر توره تخته دوه جملې ولیکي ؛ مثلاً :

- احمد، تل، سپینه خولی پر سروې .
- د آمنې پورنی ژېړبخن دی .

ښوونکی دې له زده کوونکو څخه وغواړي چې لومړی په دواړو جملو کې د صفت کلمې وښيي او بیا یې د جوړښت له مخې توپیر په ګوته کړي .

* زده کوونکي ښايي ووايي چې [سپینه ، ژېړبخن] صفتونه دي . توپیر یې دا دی

۲ - فرهنگي ارزښتونه او څېرې .

پټه خزانه ، د کاني کرښې ، د کرملېن نايي ، عبدالقادر خان خټک ،
مولانا قيام الدين خادم ، ملنگ جان ، استاد برېښنا ، علامه
صلاح الدين سلجوقي ، مطبوعات .

۳ - ښوونه او روزنه :

عملي تعليم ، ناپوهي لويه بلا ده ، د بري لومړی شرط ، هر څه
په يوه حساب کېږي ، د يوه شي پيدا کول ، د کتاب ساتنه ،
د مور وينا ، د سبا فکر ، د ليک د ليکلو طريقه .

۴ - اخلاقي ارزښتونه او حقوق :

کورنی ژوند ، پر خان ويسا ، انساندوستي ، په ښارونو کې تگ -
راتگ ، د مشرانو درناوی ، پر حيواناتو رحم ، تواضع ، نارينتوب ،
سړيتوب ، بد نېټي ، د حق غوښتنه .

۵ - هېواد پالنه :

کابل ، د افغانانو ملي خصلت ، ملي شتمنی .

۶ - سوله ، امن او دفاع :

زده کوونکي او هېواد ، سوله او سوکالي ، ښه حاکم .

۷ - افغانولي :

ژمنه او وفا ، زغم او استقامت .

۸ - مشورد او مفاهمه :

د شېر سرخ لويه جرگه ، غوره مشورې .

۹ - د مفسدو مخنيوی

د نشې ضررونه ، رشوتخور .

۱۰ - ملي وحدت :

د اتفاق برکت ، ملي يووالی ، د نفاق نتيجه .

ج - روغتيا، تغذيه، چاپېريال او د انرژۍ سپما :

د سون د موادو سپما ، هيضه ، د غوړونو ساتنه ، ورزش او لوبې ، د ونو - بوټو ناروغۍ ، ښه خواړه ، ورېځې او باران ، د ماینونو خطر ، د يوه رانده ماشوم هيله .

د - ساينس او ټکنالوژي :

تخنیکي پرمختگونه ، د خبر رسولو وسيلې ، تراکتور ، کمپيوټر .

ه - کار، کسب، کرنه او مالداري :

کار څنگه کېږي ؟ ، ښه دوکاندار ، بزگره ! ، باغوان ، حاصلات څنگه زیاتېږي ؟ ، د گلانو روزنه ، د څارویو ساتنه .

و - عمومي معلومات :

اقبال او افغانان ، خیریه ټولنې ، ستونزې او مسالې ، وي یو څه ښکاري بل څه ، د ماشوه نړیواله ورځ .

د درسي ساعتونو وېش

له دې کبله چې د جي ، تي ، زېد - کوپ د ښوونځيو په تعليمي پلان کې د شپږم ټولګي پښتو په اونۍ کې [٦] ساعته تدریسېږي ، نو که ځينې ضایعاتو ته هم پام وشي ، په يوه تعليمي کال کې [١٨٠] درسي ساعتونه برابرېږي . په دې حساب ، د کتاب د بهلابلو موضوعگانو د ښه او اغېزمن تدریس له پاره [١٦٦] اساسي او [١٤] تکراری درسونه پلان شوي دي . د تکراري درسونو ځایونه د تدریس په لارښود کې ښودل شوي دي .

د درسي پلانونو جوړښت

هغه درسي پلانونه چې مشقونه او میتودونه یې نوي دي، په مفصل ډول ترتیب شوي دي . کوم درسي پلانونه چې نوی مشق او میتود نه لري ، یا یې مشقونه او

میتودونه د تېرو درسي پلانونو غوندې يا هغوی ته ورته دي ؛ لنډ ليکل شوي دي . دغه راز ، په ځينو درسي پلانونو کې ځينې تدريسي پړاوونه مشخص شوي نه دي ؛ ښوونکي ته سپارښتنه شوې ده چې په خپل ابتکار يې پر مخ بوزي .

د درسي کتاب د زياترو موضوعگانو د وروستي درسي پلان په دويم پړاو کې پر متن تکراراً کار کېږي ، ترڅو په بېلابېلو درسي واحدونو باندې د درسي کتاب د موضوعگانو د وېشلو له امله د هغوی تسلسل او وحدت خوندي پاتې شي .

د درسي پلانونو په باره کې د زياتو معلوماتو له پاره د پنځم ټولگي د پښتو د تدريس د لارښود د مقدمې ٤ ، ٥ او ٦ مخونه ولولئ .

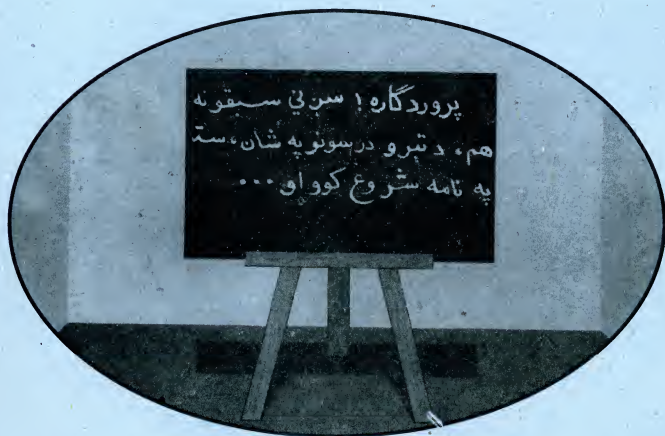
دا درسي پلانونه يوازې يوه پر له پسې نمره لري او په بيفير کې د دود شوي درسي پلان چوکاټ د دې تدريسي لارښود په لومړي درسي پلان کې ساتل شوی دی . د درسي پلانونو په ضمن کې چې چېرته دغه [*] ښه کارول شوې ده ، عبارتونه يې له تبصرو / يادونو سره اړه لري او يوازې د ښوونکي له پاره دي .

د درسي موادو پر محتوا او ماهيت باندې غور او فکر کول ، له ښوونکي څخه پوښتنې کول ، يو له بل څخه پوښتنې کول او يو بل ته ځوابونه ويل ، د ټولگيوالو او ښوونکي نظريو ، توضيحاتو ، پوښتنو او ځوابونو ته پام کول ، د يوې موضوع يا يوه شي په باره کې تبصرې ، بحثونه او خبرې کول ، په منطقي ډول د ځوابونو او نظريو منل يا ردول ، په خپلو کې مفاهيمه او مشوره کول ، پاراگرافونه او ورې - ورې مقالې ليکل ، په پټه خوله يا لوړ آواز لوستل ، پر توره تخته او کتابچو کې کار کول ، له ملگري سره يا په ډله کې کار کول ، کورني کارونه کول ، د کورنيو غړيو ته د درسي کتاب د هغو مطلبونو او پيغامونو ورلېږدول چې د هغوی له کورني او محيطي ژوند سره نښه په نښه اړيکې لري او داسې نور ، ټول ، هغه فعاليتونه دي ، چې په دې درسي پلانونو کې ، د بېلابېلو میتودونو په مرسته ترسره کېږي .

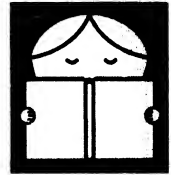
د ښوونکي لارښود

د شپږم ټولگي پښتو

بيفير

د افغان مهاجرو له پاره اساسي زده کړي

د تدریس لارښود

پښتو

د شپږم ټولګي له پاره

بـیـفـیـر

د افغان مهاجرو له پاره اساسي زده کړې

Title of the book :

Teacher's Guide

Pashto, Grade VI

Author :

Nurul Habib Nesar

Editors :

Prof. Dr. M. R. Elham

Assistant Prof. M. Nasim Qasimi

Publisher :

GTZ-BEFARe

Knowledge Center

No. of Copies : 500

Edition : December 2002

د کتاب نوم :

د تدریس لارښود

پښتو - د شپږم ټولګي لپاره

مؤلف :

نور الحبيب نثار

اډيټوران :

پوهاند ډاکټر محمد رحيم الهام

پوهنيار محمد قسيم قسيمي

ناشر :

جي-ټي زيډه - بيفير

علمي مرکز

تیراژ : ۵۰۰

چاپ : جدي ۱۳۸۱

بسم الله الرحمن الرحيم

سـريـزه

د شپږم ټولگي د پښتو درسي کتاب [۱۱۲] مخونه لري . په وروستيو [۱۰]
مخونو کې يې لغتونه او ځينې عبارتونه معنا شوي دي . کتاب [۷۹] بېلابېلې
موضوعگانې لري . دغه موضوعگانې په بېلابېلو درسي واحدونو وېشلې شوې دي چې
بريدونه يې په درسي پلانونو کې بنودل شوي دي .

دا درسي کتاب د تېرو ټولگيو د پښتو درسي کتابونو پر اساس ليکلی شوی دی .
سربېره پر دې ، چې د زده کوونکو پخواني معلومات ، زده کړې او تجربې پياوړې کوي ،
نوي معلومات ، مفهومونه او پېغامونه هم وررسوي . دغه راز ، ژبنی قاعدې او اساسات يې
هم پياوړي کوي ؛ ترڅو زده کوونکي لوړو زده کړو ، په تېره بيا د اووم ټولگي درسونو
ته چمتو شي .

د کتاب په ليکلو کې د زده کوونکو عمر ، سويه ، غوښتنې ، ضرورتونه ، محيطي
او ټولنيز شرايط او داسې نور شيان په پام کې نيول شوي دي . دغه شان ، د ځينو
موضوعگانو د زده کړې او تدريس د جريان د آسانه کولو له پاره په کتاب کې تصويرونه
هم کښل شوي دي . د کتاب ژبه ساده ، روانه او آسانه ده ؛ ماشومان يې د خپلې
پخوانۍ زده کړې تجربې او معلوماتو پر اساس پخپله لوستلای شي .

د دې کتاب تدريس دوه هدفونه لري :

لومړی - عمومي هدف

دا کتاب په مجموعي توگه او هره موضوع يې په جلا ډول ځينې مشخص ژبني او
غير ژبني هدفونه لري . د دغو ټولو هدفونو مراد دا دی چې زده کوونکي خپلو ژبنيو
مهارتونو ته د ژبنيو قواعدو په رڼا کې وده ورکړي ؛ پر يوه شمېر ديني ، بشري او ټولنيزو
مفهومونو وپوهېږي ؛ ځينې ټاکلې تجربې ترلاسه کړي او شخصيت يې يوه هدفمن لوري
ته سوق شي .

دويم - خصوصي / ژبني هدفونه

- د ژبنيو هدفونو د ترلاسه کولو په لړ کې زده کوونکي بايد :
- متن په روانه توگه ولوستلای شي ؛
- په متن کې د راغلو لغتونو ، ترکيبونو ، اصطلاحگانو ، محاورو ، فقرو او جملو معنا او مفهوم وويلای / وليکلای شي ؛
- د متن مطلب او مفهوم داسې وويلای او وليکلای شي چې اورېدونکي او لوستونکي ورباندې په آساني سره وپوهېدلای شي ؛
- د متن لنډيز وليکلای شي ؛
- خپل مطلوبونه د پاراگرافونو او ورو - ورو مقالو په بڼه په معياري املا او بڼه خط وليکلای شي ؛
- لنډ ، لنډ غوښتنليکونه ، بلنليکونه ، وړاندېزونه او اعلانونه وليکلای شي ؛
- د ځينو پېښو ، سناظرو او تصويرونو تشرېح وکولای / وليکلای شي ؛
- د ځينو موضوعگانو يا شيانو په باره کې تبصرې ، بحث او خبرې وکولای شي ؛
- يو له بله پوښتنې وکولای او يو بل ته ځوابونه وويلای شي ؛
- يو د بل د نظريو تاييد يا ترديد وکولای شي ؛
- شعر پر نثر واړولای شي ؛
- شعر په گڼو آوازونو کې وويلای شي ؛
- رديف ، قافيه ، د قافيې توري او همقافيه کلمې وښودلای شي ؛
- د هجايي تقطيع په مرسته د شعر موازنه وکولای شي ؛
- لنډې - لنډې هنري نثري ټوټې / پارچې وليکلای شي ؛
- مستقلې او نامستقلې کلمې وښودلای ، وويلای / وليکلای شي ؛
- سرېنې او پښېنې وښودلای شي ؛
- مترادفې کلمې وښودلای شي ؛
- د کلمې ريښه وښودلای شي ؛

- همربښه کلمې وښودلای ، وویلای او وليکلای شي ؛
- ساده ، مرکب او مشتق نومونه وښودلای شي ؛
- مشخص او مجرد نومونه وښودلای شي ؛
- د نومونو اصلي او اوبتني حالتونه وښودلای شي ؛
- د متکلم ، مخاطب او غایب (د لومړي ، دویم او درېم) نسخې ضمېرونه وښودلای شي ؛
- اصلي او نسبتي صفتونه وښودلای شي ؛
- لازم او متعدي فعل وښودلای او جملې ورباندې بنا کړای شي ؛
- معلوم او مجهول فعل وښودلای او جملې ورباندې بنا کړای شي ؛
- ساده ، مرکب او مشتق قیدونه وښودلای شي ؛
- د زمانې او مکان قیدونه وښودلای شي ؛
- ساده - مستقلې جملې وښودلای ، وویلای او ليکلای شي ؛
- ساده او مرکبې جملې وښودلای ، وویلای او وليکلای شي ؛
- ځينې ليک - نښې وکارولای شي .

په کتاب کې راغلي مفهومونه :

الف - ديني موضوعگانې او اسلامي تاريخ

پروردگار ۱ ، د نبوت پېلامه ، د خداى خليفه ، د حضرت محمد ﷺ ژوند او اخلاق ، شريعت ، د اصحابو شان .

ب - بشري او ټولنيزې موضوعگانې

له دې کبله چې د بشري او ټولنيزو موضوعگانو لمن ډېره پراخه ده نو په لاندې ډول صنف بندي شوي دي :

۱ - تاريخي ارزښتونه ، پېښې او رجال :

ملي بهرغ ، بهت نيکه ، مېرمن زينب ، وزير اکبر خان .